

Nařízení o implementaci Finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru (EHP) 2014-2021

přijaté Výborem pro Finanční mechanismus EHP dne 8. září 2016 podle článku 10.5 Protokolu 38c k Dohodě o EHP a
potvrzené Stálým výborem států ESVO dne 22. 09. 2016

Obsah

Kapitola 1: Obecná ustanovení	6
Článek 1.1 Předmět.....	6
Článek 1.2 Cíle.....	6
Článek 1.3 Zásady implementace	6
Článek 1.4 Zásada spolupráce.....	6
Článek 1.5 Právní rámec	6
Článek 1.6 Definice.....	6
Článek 1.7 Zviditelnění.....	8
Článek 1.8 Finanční příspěvek.....	8
Článek 1.9 Výdaje donorských států.....	8
Článek 1.10 Výdaje přijímajícího státu na řízení.....	8
Článek 1.11 Rezerva	8
Článek 1.12 Dokončení konkrétních projektů vybraných v rámci Finančního mechanismu EHP 2009-2014.....	8
Kapitola 2: Strategický přístup	9
Článek 2.1 Prioritní odvětví.....	9
Článek 2.2 Finanční prostředky pro partnery programů z donorského státu	9
Článek 2.3 Finanční prostředky pro mezinárodní partnerské organizace	9
Článek 2.4 Fond pro regionální spolupráci	9
Článek 2.5 Memorandum o porozumění.....	9
Článek 2.6 Strategická zpráva.....	9
Článek 2.7 Výroční zasedání	10
Kapitola 3: Informace a komunikace	10
Článek 3.1 Obecná ustanovení.....	10
Článek 3.2 Odpovědnosti Národního kontaktního místa	10
Článek 3.3 Odpovědnosti zprostředkovatele programu	11
Kapitola 4: Bilaterální vztahy	11
Článek 4.1 Obecné zásady	11
Článek 4.2 Společný výbor pro bilaterální fondy	11
Článek 4.3 Programy v partnerství s donorským státem.....	12
Článek 4.4 Výbor pro spolupráci	12
Článek 4.5 Projekty v partnerství s donorským státem.....	12
Článek 4.6 Fond pro bilaterální vztahy	12
Článek 4.7 Použití fondů pro bilaterální vztahy na úrovni programu.....	13
Kapitola 5: Řídící a kontrolní systémy	13
Článek 5.1 Obecné zásady řídicích a kontrolních systémů.....	13
Článek 5.2 Určení národních subjektů.....	13
Článek 5.3 Národní kontaktní místo	14
Článek 5.4 Certifikační orgán	14

Článek 5.5 Auditní orgán	14
Článek 5.6 Zprostředkovatel programu.....	15
Článek 5.7 Zavedení řídicích a kontrolních systémů	17
Kapitola 6: Programy	17
Článek 6.1 Příprava programů	17
Článek 6.2 Návrh programu.....	17
Článek 6.3 Dohoda o programu	18
Článek 6.4 Sazby grantů a minimální výše projektových grantů.....	18
Článek 6.5 Výběr předem definovaných projektů	19
Článek 6.6 Malá grantová schémata v rámci programu.....	19
Článek 6.7 Finanční nástroje.....	20
Článek 6.8 Dohoda o implementaci programu	20
Článek 6.9 Změna programů.....	21
Článek 6.10 Prověření ze strany Evropské komise	21
Článek 6.11 Roční zpráva o programu.....	21
Článek 6.12 Závěrečná zpráva o programu.....	21
Článek 6.13 Programy realizované KFM, mezivládními organizacemi nebo subjekty z donorských států	22
Kapitola 7: Výběr projektů.....	22
Článek 7.1 Způsoby výběru	22
Článek 7.2 Způsobilost konečných příjemců a partnerů projektu.....	22
Článek 7.3 Výzvy k předkládání návrhů projektů.....	23
Článek 7.4 Hodnocení projektů a udělení grantů.....	23
Článek 7.5 Střet zájmů	24
Článek 7.6 Smlouva o projektu	24
Článek 7.7 Partneři projektu a dohody o partnerství.....	25
Kapitola 8: Způsobilost výdajů.....	25
Článek 8.1 Způsobilost výdajů programu	25
Článek 8.2 Obecné zásady způsobilosti výdajů	25
Článek 8.3 Způsobilé přímé výdaje v projektu	26
Článek 8.4 Standardní stupnice jednotkových nákladů	26
Článek 8.5 Nepřímé výdaje v projektech (režijní náklady)	27
Článek 8.6 Pořízení nemovitostí a pozemků.....	27
Článek 8.7 Nezpůsobilé výdaje.....	28
Článek 8.8 Způsobilé výdaje v rámci fondu pro bilaterální vztahy	28
Článek 8.9 Stipendia a programy mobility	28
Článek 8.10 Způsobilost výdajů na řízení vynaložených zprostředkovatelem programu.....	29
Článek 8.11 Technická asistence pro přijímající stát.....	30
Článek 8.12 Prokazování výdajů	31
Článek 8.13 Období způsobilosti výdajů v projektech	31

Článek 8.14 Udržitelnost projektů	32
Článek 8.15 Zadávání zakázek.....	32
Článek 8.16 Státní podpora.....	32
Kapitola 9: Finanční řízení.....	32
Článek 9.1 Společná pravidla pro platby	32
Článek 9.2 Zálohové platby	33
Článek 9.3 Průběžné platby	33
Článek 9.4 Platba konečného zůstatku.....	34
Článek 9.5 Odhad předpokládaných žádostí o platbu.....	34
Článek 9.6 Používání eura	34
Článek 9.7 Úroky	34
Článek 9.8 Transparentnost a dostupnost dokumentů.....	35
Kapitola 10: Evaluace.....	35
Článek 10.1 Odpovědnosti přijímajících států	35
Článek 10.2 Úloha VFM.....	35
Kapitola 11: Externí monitorování a auditů.....	35
Článek 11.1 Externí monitorování	35
Článek 11.2 Rada auditorů ESVO	35
Článek 11.3 Auditů a ověření na místě z podnětu VFM.....	36
Článek 11.4 Přístup.....	36
Kapitola 12: Nesrovnalosti	36
Článek 12.1 Odpovědnosti související s nesrovnalostmi	36
Článek 12.2 Definice nesrovnalostí	36
Článek 12.3 Subjekty odpovědné za hlášení.....	36
Článek 12.4 Registr nesrovnalostí.....	36
Článek 12.5 Hlášení nesrovnalostí.....	36
Článek 12.6 Hlášení pokroku v dříve nahlášených nesrovnalostech	37
Článek 12.7 Mechanismus podávání stížností	37
Kapitola 13: Pozastavení plateb, finanční opravy a refundace.....	37
Článek 13.1 Pozastavení plateb	37
Článek 13.2 Finanční opravy	38
Článek 13.3 Kritéria pro finanční opravy	38
Článek 13.4 Postup	39
Článek 13.5 Refundace	39
Článek 13.6 Všeobecné pozastavení plateb přijímajícímu státu	39
Kapitola 14: Závěrečná ustanovení.....	40
Článek 14.1 Jazyk	40
Článek 14.2 Odpovědnost.....	40
Článek 14.3 Rozhodné právo a soudní příslušnost	40

Článek 14.4 Změny	40
Článek 14.5 Výjimky	40
Článek 14.6 Vstup v platnost	40

PŘÍLOHY

Příloha 1	Prioritní odvětví a programové oblasti způsobilé k podpoře
Příloha 2	Vzor Memoranda o porozumění
Příloha 3	Informační a komunikační požadavky
Příloha 4	Vzor Dohody o bilaterálním fondu
Příloha 5	Vzor návrhu programu
Příloha 6	Vzor Dohody o programu
Příloha 7	Vzor Dohody o technické asistenci Vzor rozpočtu technické asistence
Příloha 8	Vzor odhadu předpokládaných žádostí o platbu
Příloha 9	Formulář hlášení nesrovnalostí

Kapitola 1: Obecná ustanovení

Článek 1.1 Předmět

1. Toto nařízení se vztahuje na implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a bylo přijato v souladu s článkem 10 Protokolu 38c k Dohodě o EHP.
2. Toto nařízení stanoví obecná pravidla upravující Finanční mechanismus EHP 2014-2021, aniž jsou dotčena ustanovení obsažená v Protokolu 38c k Dohodě o EHP.

Článek 1.2 Cíle

Obecným cílem Finančního mechanismu EHP 2014-2021 je přispívat ke snižování hospodářských a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru a posilovat bilaterální vztahy mezi donorskými státy a přijímajícími státy prostřednictvím finančních příspěvků v prioritních odvětvích uvedených v článku 2.1 odst. 1.

Článek 1.3 Zásady implementace

1. Všechny programy a činnosti financované z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 musí být založeny na společných hodnotách, tj. úctě k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, právním státu a respektování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin.
2. Všechny programy a činnosti financované z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 musí dodržovat zásady řádné správy věcí veřejných, musí podporovat účast všech a nikoho nevylučovat, být odpovědné, transparentní, vnímavé vůči specifickým situacím, účinné a efektivní. Platí nulová tolerance vůči korupci.
3. Všechny programy a činnosti financované z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 musí být v souladu se zásadami udržitelného rozvoje, dlouhodobého hospodářského růstu, sociální soudržnosti a ochrany životního prostředí.
4. Všechny programy a činnosti financované z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 se musí řídit přístupem zaměřeným na výsledky a založeném na řízení rizik.

Článek 1.4 Zásada spolupráce

Cíle Finančního mechanismu EHP 2014-2021 musejí být prosazovány v rámci úzké spolupráce mezi donorskými státy a přijímajícími státy.

Článek 1.5 Právní rámec

1. Toto nařízení musí být vykládáno ve spojení s následujícími dokumenty, které – společně s nařízením a jeho přílohami – tvoří právní rámec Finančního mechanismu EHP 2014-2021:

- (a) Protokol 38c k Dohodě o EHP o Finančním mechanismu EHP 2014-2021;
- (b) Memorandum o porozumění o implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 (dále jen „Memorandum“), uzavřené mezi donorskými státy a přijímajícím státem;
- (c) Dohody o programech a
- (d) další pokyny přijaté VFM po konzultaci s přijímajícími státy.

2. Přijímající stát zajistí, aby případné doplňující předpisy týkající se implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021 byly omezeny na minimum. Právní rámec uvedený v odstavci 1 má přednost před veškerými takovými předpisy.

Článek 1.6 Definice

Pro účely tohoto nařízení mají následující termíny význam uvedený níže:

- (a) „Auditní orgán“: národní veřejnoprávní subjekt fungující nezávisle na Národním kontaktním místě, Certifikačním orgánu a zprostředkovateli programu, který byl určen přijímajícím státem a nese odpovědnost za ověření efektivního fungování řídicího a kontrolního systému;
- (b) „Certifikační orgán“: národní veřejnoprávní subjekt fungující nezávisle na Auditním orgánu a zprostředkovateli programu, který byl určen přijímajícím státem za účelem certifikace finančních informací;
- (c) „projekt v partnerství s donorským státem“: projekt implementovaný v úzké spolupráci s partnerem projektu, jehož hlavní místo působení se nachází v jednom z donorských států;

- (d) „partner programu z donorského státu“: veřejnoprávní subjekt v donorském státu určený VFM, který poskytuje poradenství v oblasti přípravy a/nebo implementace programu a/nebo který se účastní na implementaci programu;
- (e) „donorské státy“: Island, Lichtenštejnsko a Norsko;
- (f) „Výbor pro Finanční mechanismus EHP“ (dále jen „VFM“): výbor založený Stálým výborem států ESVO za účelem řízení Finančního mechanismu EHP 2014-2021;
- (g) „evaluace“: systematické, objektivní a nezávislé posouzení návrhu, implementace a/nebo výsledků dosažených v programech a projektech, s cílem určit relevantnost, účelnost, účinnost, dopady a udržitelnost finančního příspěvku;
- (h) „Kancelář finančních mechanismů“ (dále jen „KFM“): úřad, který pomáhá VFM při řízení Finančního mechanismu EHP 2014-2021. KFM, která je administrativně součástí Evropského sdružení volného obchodu, odpovídá za každodenní implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 jménem VFM a plní funkci kontaktního místa;
- (i) „mezinárodní partnerská organizace“ (dále jen „IPO“): mezinárodní organizace nebo subjekt nebo jejich agentura, zapojená do implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021, která byla určena VFM;
- (j) „Orgán pro nesrovnalosti“: národní veřejnoprávní subjekt určený přijímajícím státem, který nese odpovědnost za přípravu a předkládání hlášení nesrovnalostí jménem přijímajícího státu;
- (k) „Společný výbor pro bilaterální fondy“: výbor zřízený přijímajícím státem za účelem projednávání otázek bilaterálního zájmu, rozhodování o použití prostředků fondu pro bilaterální vztahy a posouzení pokroku při implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 k naplnění cíle posilování bilaterálních vztahů;
- (l) „monitorování“: sledování implementace programu a projektu s cílem zajistit, že dohodnuté postupy jsou dodržovány, ověřit pokrok v dosahování dohodnutých výsledků a výstupů a včas odhalit potenciální problémy, tak aby bylo možné přijmout nápravná opatření;
- (m) „Národní kontaktní místo“: národní veřejnoprávní subjekt určený přijímajícím státem, který nese celkovou odpovědnost za dosažení cílů Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a za plnění Memoranda;
- (n) „nestátní (nevládní) nezisková organizace“ (dále jen „NNO“): nezisková dobrovolnická organizace založená jako právnická osoba, která má nekomerční účel a funguje nezávisle na místní, regionální a ústřední vládě, veřejnoprávních subjektech, politických stranách a komerčních organizacích. Náboženské instituce a politické strany se za NNO nepovažují;
- (o) „program“: struktura, která stanoví strategii rozvoje s uceleným souborem opatření, která mají být realizována prostřednictvím projektů s podporou Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a jejímž cílem je dosáhnout dohodnuté cíle a výsledky;
- (p) „Dohoda o programu“: dohoda mezi VFM a Národním kontaktním místem, která upravuje implementaci konkrétního programu;
- (q) „grant programu“: finanční příspěvek donorských států na určitý program;
- (r) „zprostředkovatel programu“: veřejnoprávní nebo soukromoprávní subjekt, ať komerční či nekomerční povahy, jakož i nestátní (nevládní) neziskové organizace, jež nese odpovědnost za přípravu a implementaci programu;
- (s) „partner programu“: veřejnoprávní nebo soukromoprávní subjekt, ať komerční či nekomerční povahy, jakož i nestátní (nevládní) neziskové organizace, mezinárodní organizace či subjekty nebo jejich agentury, jež jsou aktivně zapojeny do implementace programu a efektivně k ní přispívají;
- (t) „projekt“: ekonomicky neoddelitelný soubor prací, které plní přesnou technickou funkci a mají jasně identifikovatelné cíle související s programem, pod který projekt spadá. Projekt může zahrnovat jeden či více sub-projektů. Aniž je dotčen článek 6.5, projekty vybírá zprostředkovatel programu;
- (u) „smlouva o projektu“: dohoda mezi zprostředkovatelem programu a konečným příjemcem, která upravuje implementaci konkrétního projektu;
- (v) „grant projektu“: grant udělený zprostředkovatelem programu konečnému příjemci za účelem implementace projektu;
- (w) „partner projektu“: fyzická nebo právnická osoba, která je aktivně zapojena do implementace projektu a efektivně k ní přispívá. S konečným příjemcem sdílí společný ekonomický nebo sociální cíl, který má být prostřednictvím implementace daného projektu realizován;

- (x) „konečný příjemce“: fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za návrh, přípravu a implementaci projektu;
- (y) „sociální partneři“: zástupci organizací zaměstnavatelů a odborových organizací.
- (f) financování partnerů programu z donorského státu, jak je uvedeno v článku 2.2;
- (g) financování IPO, jak je uvedeno v článku 2.3;
- (h) jakékoli jiné výdaje, o nichž VFM rozhodne.

2. Výdaje uvedené v odstavci 1 jsou pevně stanoveny na 7,5 % celkové výše finančního příspěvku.

Článek 1.7 Zviditelnění

Na příspěvek Finančního mechanismu EHP 2014-2021 k obecným cílům uvedeným v článku 1.2 musí být upozorněna široká veřejnost v Evropském hospodářském prostoru. Všechny subjekty zapojené do implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021 nesou v souladu se zásadou proporcionality společnou odpovědnost za realizaci informačních a komunikačních aktivit, které mají zajistit co nejrozsáhlejší šíření informací, zvýšit povědomí a posílit transparentnost informací týkajících se příležitostí pro financování, příjemců a dosažených úspěchů.

Článek 1.8 Finanční příspěvek

1. V souladu s článkem 2 Protokolu 38c činí finanční příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 celkem 1 548,1 milionů EUR, které budou uvolněny v ročních tranších ve výši 221,16 milionů EUR v průběhu období od 1. května 2014 do 30. dubna 2021 (včetně).

2. Ročními tranšemi se rozumí prostředky, které mohou být v průběhu příslušného roku a v následujících letech poskytnuty na projekty, výdaje na řízení, technickou asistenci a další výdaje související s implementací Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

Článek 1.9 Výdaje donorských států

1. Z finančního příspěvku se pokryjí následující výdaje donorských států:

- (a) výdaje na provoz KFM;
- (b) výdaje spojené s funkcemi VFM;
- (c) výdaje na audity prováděné Výborem auditorů ESVO nebo jeho jménem;
- (d) výdaje spojené s posuzováním, monitorováním, evaluací, podáváním zpráv a audity prováděnými VFM nebo jeho jménem;
- (e) výdaje spojené s komunikačními aktivitami a akcemi;

Článek 1.10 Výdaje přijímajícího státu na řízení

Z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 nesmějí být hrazeny obecné administrativní výdaje, které přijímajícímu státu v souvislosti s implementací Finančního mechanismu EHP 2014-2021 vzniknou. Specifické výdaje, které jsou nezbytné, jasně identifikovatelné a souvisejí přímo a výhradně s řízením Finančního mechanismu EHP 2014-2021 mohou být hrazeny prostřednictvím technické asistence. Způsobilst těchto výdajů je stanovena v článku 8.11.

Článek 1.11 Rezerva

Donorské státy a přijímající státy v rámci Memoranda uloží stranou rezervu, která bude činit nejméně 5 % celkové alokace daného přijímajícího státu. Nejpozději do 31. prosince 2020 předloží přijímající stát VFM návrh na rozdělení rezervy v rámci Finančního mechanismu EHP 2014-2021, buď ve formě nového programu nebo jako doplněk k některému stávajícímu programu či programům. VFM rozhodne o rozdělení rezervy v souladu s článkem 6.3 nebo případně článkem 6.9 odst. 6. Donorské státy mohou od požadavku na rezervu podle tohoto odstavce upustit.

Článek 1.12 Dokončení konkrétních projektů vybraných v rámci Finančního mechanismu EHP 2009-2014

Donorské státy a přijímající státy se mohou dohodnout, že uloží stranou nejvýše 10 % celkového příspěvku z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 na dokončení konkrétních projektů vybraných v rámci Finančního mechanismu EHP 2009-2014. Celková výše této rezervy a projekty, které budou z této rezervy financovány, musejí být potvrzeny v Memorandu. Na implementaci těchto projektů se použijí pravidla Finančního mechanismu EHP 2009-2014, přičemž konečné datum pro způsobilost výdajů musí být nejpozději 30. dubna 2017.

Kapitola 2: Strategický přístup

Článek 2.1 Prioritní odvětví

1. Za účelem dosažení cílů stanovených v článku 1.2 jsou k dispozici finanční příspěvky v těchto prioritních odvětvích:

- (a) inovace, výzkum, vzdělávání a konkurenceschopnost;
- (b) sociální začleňování, zaměstnanost mladých lidí a snižování chudoby;
- (c) životní prostředí, energetika, změna klimatu a nízkouhlíkové hospodářství;
- (d) kultura, občanská společnost, řádná správa věcí veřejných a základní práva a svobody;
- (e) spravedlnost a vnitřní věci.

2. Za účelem zajištění účinného a cíleného použití finančního příspěvku z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 musí jeho implementace probíhat v souladu s přílohou 1.

Článek 2.2 Finanční prostředky pro partnery programů z donorského státu

Budou zpřístupněny finanční prostředky na to, aby se partneři programů z donorského státu mohli zapojit do implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021. Tyto finanční prostředky bude spravovat KFM.

Článek 2.3 Finanční prostředky pro mezinárodní partnerské organizace

Budou zpřístupněny finanční prostředky na to, aby se IPO mohly zapojit do implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021. Tyto finanční prostředky bude spravovat KFM.

Článek 2.4 Fond pro regionální spolupráci

KFM bude v souladu s pravidly přijatými VFM spravovat globální fond pro regionální spolupráci uvedený v Protokolu 38c.

Článek 2.5 Memorandum o porozumění

1. Za účelem zajištění účinné a cílené implementace uzavrou donorské státy s každým přijímajícím státem Memorandum o porozumění.

2. Memorandum stanoví rámec spolupráce a obsahuje následující prvky:

- (a) určení národních subjektů, které se podílejí na implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021, a stanovení jejich funkcí v národních řídicích a kontrolních systémech (příloha A Memoranda);
- (b) implementační rámec (příloha B Memoranda) obsahující tyto finanční a věcné parametry:
 - (i) seznam dohodnutých programů, finanční příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a finanční příspěvek přijímajícího státu;
 - (ii) identifikace programů, jejich cílů a případně hlavního zaměření, výše grantu a částka spolufinancování programu, bilaterální aspekty a případné konkrétní zájmy týkající se cílových skupin, zeměpisných oblastí nebo jiných otázek;
 - (iii) identifikace případných zprostředkovatelů programů;
 - (iv) identifikace případných partnerů programů z donorského státu;
 - (v) identifikace případných IPO;
 - (vi) identifikace předem definovaných projektů, které mají být zahrnuty do příslušných programů.

3. Přílohy A a B mohou být měněny prostřednictvím výměny dopisů mezi VFM a Národním kontaktním místem.

4. Ustanovení Memoranda musejí být vykládána způsobem, který je v souladu s tímto nařízením.

5. Vzor Memoranda je obsažen v příloze 2.

Článek 2.6 Strategická zpráva

1. Národní kontaktní místo předloží VFM výroční strategickou zprávu o implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a Finančního mechanismu Norska 2014-2021, která bude zahrnovat všechny programy a bilaterální činnosti realizované v přijímajícím státě, s výjimkou programů implementovaných KFM, mezivládními organizacemi nebo subjekty z donorských států v souladu s článkem 6.13. Strategická zpráva bude

tvorit základ pro jednání na výročním zasedání a podléhá schválení ze strany VFM.

2. Strategická zpráva se bude řídit vzorem poskytnutým VFM a bude obsahovat posouzení toho, jak Finanční mechanismus EHP 2014-2021 přispívá k naplňování obou obecných cílů popsanych v článku 1.2, informace o tom, jakým způsobem byly v programech řešeny společné hodnoty uvedené v článku 1.3, hlavní trendy, které případně mohly mít vliv na celkový kontext, v němž jsou programy implementovány, a shrnutí hlavních rizik a zmírňujících opatření, jež byla přijata pro ošetření těchto rizik.

3. Strategická zpráva musí být vypracována v anglickém jazyce a předložena VFM alespoň dva měsíce před výročním zasedáním, pokud nebylo dohodnuto jinak. VFM si může vyžádat doplňující informace, pokud je předložená zpráva neúplná nebo nejasná. Národní kontaktní místo poskytne vyžádané informace do jednoho měsíce a případně zprávu přepracuje.

4. Závěrečná strategická zpráva musí být předložena do šesti měsíců od předložení poslední závěrečné zprávy o programu, nejpozději však do 31. srpna 2025.

5. Schválená strategická zpráva bude do jednoho měsíce po schválení VFM zveřejněna na internetových stránkách Národního kontaktního místa.

Článek 2.7 **Výroční zasedání**

1. VFM a Národní kontaktní místo pořádají výroční zasedání. Národní kontaktní místo nese odpovědnost za organizaci zasedání, a pokud je to vhodné, zajistí i návštěvy na místě.

2. Odchylně od odstavce 1 se mohou VFM a Národní kontaktní místo dohodnout, že výroční zasedání neuspořádají.

3. Výroční zasedání umožní VFM a Národnímu kontaktnímu místu posoudit pokrok, jehož bylo dosaženo v průběhu předchozích reportovacích období, a dohodnout se na případných nezbytných opatřeních, která je třeba přijmout. Výroční zasedání představuje fórum pro diskusi o otázkách společného zájmu.

4. Termín výročního zasedání bude dohodnut mezi VFM a Národním kontaktním místem nejméně čtyři měsíce před konáním zasedání.

5. K účasti na zasedání mohou být přizváni zástupci Auditního orgánu, Certifikačního orgánu, zprostředkovatelé programů, partneři programů a členové Společného výboru pro bilaterální fondy.

6. Národní kontaktní místo odpovídá za přípravu programu jednání, který musí zohledňovat hlavní otázky uvedené ve strategické zprávě. Konečná podoba programu jednání bude dohodnuta mezi VFM a Národním kontaktním místem nejméně jeden týden před konáním zasedání.

7. Rozhodnutí přijatá na výročním zasedání budou uvedena v dohodnutém zápise z jednání. Národní kontaktní místo je odpovědné za vypracování zápisu z jednání, v němž budou na základě struktury programu jednání shrnuty hlavní body a akční body, které byly na zasedání projednány. Tento zápis z jednání musí být orientován na přijatá rozhodnutí, navazující činnosti a úkoly.

8. Do jednoho měsíce poté, co se VFM a Národní kontaktní místo dohodnou na konečné verzi zápisu z jednání, bude zápis zveřejněn na internetových stránkách Národního kontaktního místa.

Kapitola 3: **Informace a komunikace**

Článek 3.1 **Obecná ustanovení**

1. Přijímající státy, zprostředkovatelé programů, koneční příjemci a subjekty, které působí jako partneři při přípravě a/nebo implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021, budou v rozsáhlé míře a účinně, s využitím nástrojů a způsobů komunikace na vhodné úrovni, šířit veřejnosti informace týkající se Finančního mechanismu EHP 2014-2021, jeho programů a projektů.

2. Informační a komunikační opatření budou prováděna v souladu s tímto nařízením a s Informačními a komunikačními požadavky uvedenými v příloze 3.

Článek 3.2 **Odpovědnosti Národního kontaktního místa**

1. Národní kontaktní místo poskytuje veřejnosti informace o existenci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 v přijímajícím státě, o cílech tohoto mechanismu, jeho implementaci a celkových dopadech a dále o spolupráci mimo jiné se subjekty z donorských zemí. Tyto informace budou poskytovány v souladu s Informačními a komunikačními požadavky uvedenými v příloze 3.

2. Národní kontaktní místo musí přinejmenším:

(a) vypracovat a provádět Komunikační strategii pro Finanční mechanismus EHP 2014-2021;

- (b) zorganizovat alespoň tři významné informační aktivity týkající se implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021;
 - (c) zřídit zvláštní internetové stránky věnované Finančním mechanismům EHP a Norska 2014-2021, a to v jazyce (jazycích) přijímajícího státu a v angličtině; a
 - (d) určit jednu osobu, která bude odpovědná za informace a komunikaci a bude koordinovat realizaci informačních a komunikačních aktivit v přijímajícím státě. Tato osoba bude podporovat informační a komunikační aktivity zprostředkovatelů programů a bude plnit funkci koordinátora těchto aktivit.
3. Národní kontaktní místo zajistí, aby zprostředkovatelé programů plnili své informační a komunikační povinnosti v souladu s tímto nařízením a s Informačními a komunikačními požadavky uvedenými v příloze 3.
4. Národní kontaktní místo zajistí, aby všechny subjekty zapojené do přípravy a/nebo implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021 v přijímajícím státě přispívaly ve vhodných případech k šíření informací uvedených v odstavci 1.

Článek 3.3

Odpovědnosti zprostředkovatele programu

1. Zprostředkovatel programu musí dodržovat Informační a komunikační požadavky uvedené v příloze 3. Poskytuje veřejnosti informace o existenci, cílech, implementaci a výsledcích programu a dále o spolupráci mimo jiné se subjekty z donorských zemí.
2. Zprostředkovatel programu musí přinejmenším:
 - (a) vypracovat a provádět Komunikační plán pro daný program;
 - (b) zorganizovat alespoň dvě významné informační aktivity týkající se dosaženého pokroku v rámci programu a jeho projektů; a
 - (c) zřídit zvláštní internetové stránky věnované programu, a to v jazyce (jazycích) přijímajícího státu a v angličtině.
3. Zprostředkovatel programu zajistí, aby koneční příjemci a jejich partneři plnili své informační a komunikační povinnosti v souladu s tímto nařízením a s Informačními a komunikačními požadavky uvedenými v příloze 3.

Kapitola 4: Bilaterální vztahy

Článek 4.1 Obecné zásady

1. S cílem přispět k obecnému cíli posilování vztahů mezi donorskými státy a přijímajícími státy budou příprava a implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021 ve vhodných případech probíhat v partnerství.
2. Partnerství může mít mimo jiné podobu programů v partnerství s donorským státem a/nebo projektů v partnerství s donorským státem.
3. Vztahy mezi donorskými státy a přijímajícími státy budou rovněž posilovány prostřednictvím realizace činností zaměřených na širší strategickou spolupráci, vytváření vazeb a výměnu znalostí mezi subjekty v donorských státech a v přijímajících státech a prostřednictvím dalších společných iniciativ nad rámec programů, jejichž cílem bude posilovat vztahy mezi donorskými státy a přijímajícími státy.

Článek 4.2

Společný výbor pro bilaterální fondy

1. Národní kontaktní místo zřídí co nejdříve po podpisu Memoranda Společný výbor pro bilaterální fondy. Tento výbor plní mimo jiné tyto úkoly:
 - (a) jedná o záležitostech bilaterálního zájmu, určuje iniciativy a přezkoumává celkový pokrok při plnění cíle posilování bilaterálních vztahů;
 - (b) přijímá pracovní plán týkající se fondu pro bilaterální vztahy, který bude projednán na výročním zasedání, a
 - (c) identifikuje a přiděluje bilaterální fondy na programy bilaterálního zájmu.
2. Společný výbor pro bilaterální fondy zohlední případné připomínky k pracovnímu plánu vznesené na výročním zasedání.
3. Společnému výboru pro bilaterální fondy předsedá Národní kontaktní místo, výbor je složen ze zástupců z donorských států a z přijímajících států, včetně příslušného ministerstva zahraničních věcí.
4. Společný výbor pro bilaterální fondy se schází nejméně jednou ročně, a to před výročním zasedáním.
5. Složení, úloha a fungování Společného výboru pro bilaterální fondy budou dále vymezeny v Dohodě o bilaterálním fondu mezi VFM a Národním kontaktním místem. Vzor Dohody o bilaterálním fondu je uveden v příloze 4.

6. Do dvou měsíců od posledního podpisu Memoranda předloží Národní kontaktní místo VFM návrh složení, úlohy a fungování Společného výboru pro bilaterální fondy. Pokud přijímající stát čerpá podporu jak z Finančního mechanismu EHP, tak z Finančního mechanismu Norska, počítá se uvedená dvouměsíční lhůta ode dne posledního podpisu toho Memoranda, které bylo podepsáno jako poslední.

Článek 4.3

Programy v partnerství s donorským státem

1. Účelem programů v partnerství s donorským státem je usnadnit vytváření sítí a výměnu, sdílení a přenos znalostí, technologií, zkušeností a osvědčených postupů mezi veřejnoprávními subjekty v donorských státech a v přijímajících státech.

2. Pro každý program identifikovaný podle článku 2.5 odst. 2 písm. b) bodu iv) určí donorské státy prostřednictvím Memoranda jednoho nebo více partnerů programu z donorského státu. Partneři programu z donorského státu mohou být rovněž dohodnuti prostřednictvím výměny dopisů mezi VFM a Národním kontaktním místem.

3. Partner či partneři programu z donorského státu budou vyzváni, aby poskytovali poradenství ohledně přípravy a implementace programu v partnerství s donorským státem.

Článek 4.4

Výbor pro spolupráci

1. Zprostředkovatel programu pro program v partnerství s donorským státem nebo program implementovaný v partnerství s IPO zřídí Výbor pro spolupráci složený ze zástupců zprostředkovatele programu a zástupců partnera či partnerů programu z donorského státu nebo případně IPO. Výbor pro spolupráci bude zřízen co nejdříve po určení zprostředkovatele programu a jeho úkolem bude poskytovat poradenství ohledně přípravy a implementace programu. Výboru pro spolupráci předsedá zástupce zprostředkovatele programu. Zástupci VFM a Národního kontaktního místa budou přizváni k účasti jako pozorovatelé.

2. Všechny dokumenty předložené Výboru pro spolupráci a vypracované Výborem pro spolupráci musejí být v anglickém jazyce. Zasedání výboru jsou vedena v anglickém jazyce.

3. Výbor pro spolupráci plní tyto úkoly:

- (a) poskytuje poradenství ohledně konzultací se zainteresovanými subjekty;
 - (b) poskytuje poradenství při přípravě návrhu programu;
 - (c) poskytuje poradenství ohledně bilaterálních aktivit a možných partnerů projektů v donorských státech;
 - (d) poskytuje poradenství ohledně hodnotících kritérií a textů výzvy (výzev) k předkládání návrhů projektů;
 - (e) přezkoumává pokrok, jehož bylo dosaženo při naplňování stanovených výstupů, výsledků a cíle programu;
 - (f) přezkoumává pokrok, jehož bylo případně dosaženo při posilování bilaterálních vztahů;
 - (g) posuzuje výsledky implementace programu;
 - (h) přezkoumává návrhy ročních zpráv o programu;
 - (i) poskytuje zprostředkovateli programu poradenství ohledně případných změn programu, jež mají vliv na dosažení očekávaných výsledků a cíle programu, a
 - (j) poskytuje poradenství ohledně použití fondů pro bilaterální vztahy, pokud je to relevantní.
4. Výbor pro spolupráci zpracovává zápis z jednání, a to v anglickém jazyce.

Článek 4.5

Projekty v partnerství s donorským státem

Projekty mohou být připraveny a implementovány ve spolupráci s jednou či více právníky osobami z donorských států. S odkazem na cíle Finančního mechanismu EHP 2014-2021 týkající se bilaterálních vztahů musí zprostředkovatel programu vytváření těchto partnerství podporovat a usnadňovat.

Článek 4.6

Fond pro bilaterální vztahy

1. Přijímající stát uloží nejméně 2 % jemu přidělených celkových prostředků do fondu na posilování bilaterálních vztahů mezi donorskými státy a přijímajícími státy. Částka bude stanovena v Memorandu. Způsobilost výdajů, které mají být z fondu hrazeny podle tohoto odstavce, je podrobně popsána v článku 8.8.

2. Odpovědnost za použití prostředků uvedených v odstavci 1 nese Národní kontaktní místo, které musí jejich použití vykázat ve strategické zprávě. Prvním dnem způsobilosti pro podporu podle tohoto článku je datum posledního podpisu Memoranda s příslušným přijímajícím státem. Je-li na základě tohoto článku čerpána podpora jak z Finančního mechanismu EHP, tak

z Finančního mechanismu Norska, považuje se za první den způsobilosti datum posledního podpisu toho Memoranda, které bylo podepsáno jako první. Konečným datem způsobilosti pro podporu podle tohoto článku je 30. duben 2025.

3. Platby z fondů pro bilaterální vztahy mají podobu zálohových plateb, průběžných plateb a platby konečného zůstatku a jsou prováděny v souladu s články 9.2, 9.3 a 9.4. Zálohová platba bude poskytnuta po podpisu Dohody o bilaterálním fondu. Ve výjimečných případech mohou být před podpisem Dohody o bilaterálním fondu poskytnuty mimořádné zálohy.

4. Za účelem úhrady výdajů na činnosti uvedené v článku 8.8 během vypracovávání programů může VFM vyplatit zálohu přímo zprostředkovatelům programů v maximální výši 50 000 EUR. Tato platba se uskuteční na základě dohody s Národním kontaktním místem poté, co bude určen zprostředkovatel programu.

5. Ve výjimečných případech může VFM po dohodě s Národním kontaktním místem rozhodnout, že bude provádět platby z fondu pro bilaterální vztahy přímo konečným příjemcům. Národní kontaktní místo musí být o provedení takových plateb neprodleně informováno. Platby provedené VFM v souladu s tímto odstavcem nemají vliv na odpovědnost přijímajícího státu za správu fondů pro bilaterální vztahy a jejich vykazování.

Článek 4.7

Použití fondů pro bilaterální vztahy na úrovni programu

Národní kontaktní místo zajistí dostupnost a včasné vyplacení prostředků fondů pro bilaterální vztahy na základě žádosti zprostředkovatelů programů.

Kapitola 5:

Řídící a kontrolní systémy

Článek 5.1

Obecné zásady řídicích a kontrolních systémů

1. Přijímající stát odpovídá za řízení a kontrolu programů. Řídící a kontrolní systémy zavedené přijímajícím státem pro Finanční mechanismus EHP 2014-2021 musejí zajišťovat dodržování zásad odpovědnosti, hospodárnosti, účinnosti a efektivnosti.

2. Řídící a kontrolní systémy musejí zajistit:

(a) vymezení funkcí dotyčných subjektů v rámci řízení a kontroly a rozdělení funkcí v rámci každého subjektu;

(b) soulad se zásadou oddělení funkcí jak mezi těmito subjekty, tak v rámci těchto subjektů;

(c) postupy zaručující správnost a řádnost výdajů;

(d) spolehlivý účetní systém, systém monitorování a systém finančního výkaznictví v počítačové formě;

(e) systém předkládání zpráv a monitorování, pokud odpovědný subjekt pověří výkonem úkolů jiný subjekt;

(f) opatření pro audit fungování těchto systémů;

(g) systémy a postupy pro zajištění náležité auditní stopy a

(h) postupy pro předkládání zpráv a monitorování nesrovnalostí a pro vymáhání neoprávněně vyplacených částek.

3. Přijímající stát musí plnit požadavky, které VFM stanoví pro elektronické předkládání informací.

Článek 5.2

Určení národních subjektů

1. Přijímající stát v Memorandu určí následující subjekty pro implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021:

(a) Národní kontaktní místo;

(b) Certifikační orgán;

(c) Auditní orgán a

(d) Orgán pro nesrovnalosti.

2. Donorské státy a přijímající stát se mohou v Memorandu dohodnout, že Národní kontaktní místo převezme vedle svých úkolů uvedených v článku 5.3 také úkoly Certifikačního orgánu podle článku 5.4. Tato ujednání musí nicméně zajišťovat náležitě funkční oddělení úkolů souvisejících s platbami od jiných úkolů v rámci Národního kontaktního místa. Budou-li taková ujednání dohodnuta, nesmí být Národní kontaktní místo určeno jako Orgán pro nesrovnalosti a odstavec 4 se nepoužije.

3. Aniž jsou dotčeny články 2.5 a 6.13, Národní kontaktní místo určí po konzultaci s VFM pro každý program zprostředkovatele programu. Zprostředkovatel programu musí mít silné vazby na odvětví, do něhož program patří. V případě programů v rámci programové oblasti „Občanská společnost“ musí být zprostředkovatel programu nezávislý na státních, regionálních a místních vládních institucích. Pokud by takový nezávislý zprostředkovatel programu nebyl k dispozici, může VFM ve výjimečných případech od tohoto požadavku upustit, avšak pouze v nezbytně nutné míře.

4. Ve výjimečných případech může VFM odsouhlasit, aby úlohu zprostředkovatele programu pro jeden či více programů převzalo Národní kontaktní místo.

5. Převezme-li Národní kontaktní místo úlohu zprostředkovatele programu, nesmí být určeno jako Orgán pro nesrovnalosti.

Článek 5.3 Národní kontaktní místo

1. Národní kontaktní místo nese celkovou odpovědnost za zajištění toho, aby programy přispívaly k cílům Finančního mechanismu EHP 2014-2021, jakož i za zajištění toho, že implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021 v přijímajícím státě bude v souladu s článkem 1.3. Slouží jako kontaktní místo a odpovídá za plnění Memoranda.

2. Národní kontaktní místo zastupuje přijímající stát ve vztazích s VFM, pokud jde o implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 v tomto přijímajícím státě.

3. Národní kontaktní místo zajistí, aby byly programy implementovány v souladu s právním rámcem Finančního mechanismu EHP 2014-2021, a monitoruje pokrok a kvalitu jejich implementace. Za tímto účelem Národní kontaktní místo průběžně a strukturovaným způsobem posuzuje rizika spojená s implementací Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a může přijímat opatření, jež považuje za nezbytná a slučitelná s tímto nařízením, mimo jiné s cílem ověřit kvalitu a obsah kterýchkoli dokumentů, jež jsou prostřednictvím Národního kontaktního místa poskytovány VFM, a vyžádat si nezbytné změny těchto dokumentů. Národní kontaktní místo přijme veškerá nezbytná opatření k zajištění toho, aby si zprostředkovatelé programů byli plně vědomi svých odpovědností podle právního rámce Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

4. Národní kontaktní místo provádí pravidelné monitorování programů, pokud jde o jejich pokrok při naplňování programových výstupů, výsledků a cílů podle dohodnutých ukazatelů a finančních požadavků stanovených pro program. Výsledky tohoto monitorování musí být uvedeny ve strategické zprávě.

5. Úloha Národního kontaktního místa může být dále upřesněna v Memorandu.

Článek 5.4 Certifikační orgán

1. Certifikační orgán nese zejména odpovědnost za:

(a) předkládání VFM certifikovaných průběžných finančních zpráv podle článku 9.3 a závěrečných

zpráv o programu podle článku 6.12, přičemž v těchto zprávách ověří, že:

(i) souhrn způsobilých výdajů předložený zprostředkovatelem programu je plně v souladu s podkladovými dokumenty;

(ii) podkladové dokumenty byly zkontrolovány a jsou považovány za věrohodné, správné a přesné;

(iii) souhrn způsobilých výdajů je založen na ověřitelném účetnictví, které je v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami a postupy;

(iv) souhrnné způsobilé výdaje spadají pod způsobilé výdaje podle tohoto nařízení;

(v) souhrnné výdaje vznikly při implementaci programu v souladu s Dohodou o programu;

(vi) existuje dostatečná auditní stopa a

(vii) spolufinancování přidělené na program bylo uhrazeno.

(b) předkládání VFM odhadu předpokládaných žádostí o platbu podle článku 9.5;

(c) vykazování VFM případných úrokových příjmů podle článku 9.7;

(d) zohledňování pro účely certifikace výsledků veškerých auditů, které byly provedeny Auditním orgánem nebo na jeho odpovědnost;

(e) vedení účetních záznamů v elektronické podobě týkajících se výdajů vykázaných VFM;

(f) zajišťování, že finanční prostředky budou zprostředkovatelům programů zpřístupňovány v souladu s článkem 9.1 odst. 2 a

(g) zajištění toho, aby zpětně získané částky a částky odebrané v návaznosti na zrušení celého finančního příspěvku na program nebo projekt či části tohoto příspěvku byly vráceny VFM před uzavřením programu.

2. Pokud není v národních právních předpisech přijímajícího státu stanoveno jinak, musí Certifikační orgán zajistit založení a vedení samostatného úročeného bankovního účtu určeného pro Finanční mechanismus EHP 2014-2021.

Článek 5.5 Auditní orgán

1. Auditní orgán nese zejména odpovědnost za:

- (a) zajištění, aby byly prováděny audity za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému na úrovni přijímajícího státu;
 - (b) zajištění, že u každého programu bude proveden nejméně jeden audit za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému;
 - (c) zajištění, aby byly na základě vhodného vzorku prováděny audity projektů za účelem ověření vykázaných výdajů;
 - (d) vypracování auditní strategie, a to do devíti měsíců od schválení posledního programu. Auditní strategie může zahrnovat více než jeden program. Auditní strategie stanoví metodiku auditu, způsob výběru vzorků pro audity operací a orientační plánování auditů zajišťující rovnoměrné rozložení auditů na celé programové období. Auditní strategie se případně každoročně aktualizuje. Auditní orgán předloží auditní strategii VFM v anglickém jazyce na vyžádání do jednoho měsíce. VFM může uplatnit připomínky;
 - (e) do 15. února každého roku v období let 2019 až 2025:
 - (i) předložení výroční auditní zprávy VFM; v této zprávě musí být uvedeny výsledky auditů, které byly v souladu s auditní strategií daného programu provedeny během uplynulého 12-ti měsíčního období končícího 31. prosincem příslušného roku, a popsány případné zjištěné nedostatky v řídicím a kontrolním systému. První zpráva, která musí být předložena do 15. února 2019, bude zahrnovat období do 31. prosince 2018. Informace týkající se auditů provedených po 1. lednu 2025 budou obsaženy v závěrečné auditní zprávě, která doplňuje Prohlášení o uzavření programu podle písmene f);
 - (ii) vydání výroku vůči VFM, na základě kontrol a auditů, které byly provedeny na jeho odpovědnost, ohledně toho, zda řídicí a kontrolní systém funguje účinně, aby poskytl přiměřené ujištění o tom, že výkazy skutečně realizovaných výdajů, jež byly předloženy VFM, jsou správné, a tím také přiměřené ujištění o tom, že uskutečněné transakce jsou legální a správné;
 - (f) předložení Prohlášení o uzavření programu, v němž bude posouzena platnost žádosti o platbu konečného zůstatku uplatněné v závěrečné zprávě o programu; toto prohlášení musí být VFM předloženo nejpozději do 31. prosince 2025.
2. Pokud se Auditní orgán rozhodne neprovádět audity podle odst. 1 písm. a) až c), jmenuje za účelem výkonu těchto úkolů nezávislého autorizovaného auditora.

3. Auditní orgán zajistí, aby audit splňoval požadavky mezinárodně uznávaných auditorských standardů.

4. Pro účely odst. 1 písm. c) vycházejí audity vykázaných výdajů z reprezentativního vzorku a jsou zpravidla založeny na statistických metodách výběru vzorků.

V takovém případě musí být velikost vzorku dostatečná k tomu, aby Auditnímu orgánu umožnila vypracovat platný výrok auditora podle odst. 1 písm. e).

V řádně odůvodněných případech v souladu s mezinárodně uznávanými auditorскими standardy a ve všech případech, kdy počet projektů v určitém roce nestačí k tomu, aby bylo možné použít statistickou metodu výběru vzorků, je možné na základě odborného úsudku Auditního orgánu použít jinou než statistickou metodu výběru vzorků.

Jiná než statistická metoda výběru vzorků se musí vztahovat alespoň na 10 % projektů, za něž byly v průběhu roku vykázané výdaje, a alespoň na 15 % výdajů, které byly v průběhu roku vykázané.

Článek 5.6

Zprostředkovatel programu

1. Zprostředkovatel programu nese odpovědnost za přípravu a implementaci programu v souladu se zásadami uvedenými v článku 1.3, a zejména za:

- (a) zajištění, že projekty přispívají k obecným cílům Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a specifickým výstupům, výsledkům a cílům programu, a že jsou ve všech fázích implementace v souladu s tímto nařízením, s Dohodou o programu a s příslušnými národními právními předpisy a právními předpisy Evropské unie;
- (b) zajištění, že je k dispozici patřičná úroveň odborných znalostí pro návrh programu a vypracování logického rámce;
- (c) přijímání žádostí, výběr projektů, které budou financovány, a podpis smluv o projektu pro každý projekt;
- (d) usnadňování bilaterální spolupráce v příslušných případech;
- (e) ověření, že výdaje vykázané konečnými příjemci byly skutečně vynaloženy a splňují požadavky tohoto nařízení, Dohody o programu a příslušných národních právních předpisů a právních předpisů Evropské unie;
- (f) zajištění, že platby projektového grantu jsou uskutečňovány včas;

- (g) zajištění kvalitní implementace programu a ověření výstupů projektů a pokroku projektů při naplňování očekávaných výsledků programu, mimo jiné prostřednictvím monitorování, ve vhodných případech i včetně ověření projektů na místě na základě výběru vzorků;
 - (h) posuzování rizik spojených s účinnou implementací programu a jeho výsledků a přijímání vhodných opatření;
 - (i) provádění každoročního monitorování vzorku projektů vybraných na základě posouzení rizik, včetně namátkových vzorků;
 - (j) zajištění, že finanční příspěvek bude použit výlučně pro účely programu a jeho projektů a v souladu s Dohodou o programu a že všechna aktiva, jež jsou součástí programu, budou používána pouze pro účely stanovené v Dohodě o programu;
 - (k) zajištění, že je zaveden systém pro zaznamenávání a uchovávání účetních záznamů v elektronické podobě pro každý projekt v rámci programu a že jsou shromažďovány údaje o implementaci nezbytné pro finanční řízení, výkaznictví, monitorování, ověření, audit a evaluaci;
 - (l) zavedení organizační struktury u zprostředkovatele programu, která zajistí nezávislost a funkční oddělení sekce odpovědné za ověření uskutečněných výdajů a schvalování plateb od ostatních sekcí odpovědných za implementaci programu;
 - (m) pokud není v národních právních předpisech přijímajícího státu stanoveno jinak, založení a vedení samostatného úročeného bankovního účtu na prostředky určené k financování projektů v rámci programu;
 - (n) zajištění, aby koneční příjemci buď vedli oddělený účetní systém, nebo používali náležitý účetní kód pro všechny transakce související s daným projektem, aniž jsou dotčeny národní účetní předpisy;
 - (o) zajištění transparentnosti a dostupnosti dokumentů v souladu s požadavky uvedenými v článku 9.8;
 - (p) zajištění, že Certifikační orgán obdrží veškeré potřebné informace o postupech a ověřeních prováděných ve vztahu k výdajům pro účely certifikace,
 - (q) vypracování a předkládání průběžných finančních zpráv, roční zprávy o programu, závěrečné zprávy o programu a zpráv o úrokových příjmech v souladu s články 6.11, 6.12, 9.3, 9.4 a 9.7;
 - (r) předkládání Certifikačnímu orgánu odhadu předpokládaných žádostí o platbu tak, aby Certifikační orgán mohl plnit své povinnosti podle článku 9.5;
 - (s) zajištění, aby byly statistické údaje týkající se konkrétních projektů vloženy do systému za účelem vedení databáze;
 - (t) zajištění, aby byly VFM a Národnímu kontaktnímu místu na žádost v přiměřené lhůtě poskytnuty všechny dokumenty a informace související s implementací programu a jeho projektů;
 - (u) zajištění, aby byli koneční příjemci plně angažováni a schopni realizovat své projekty;
 - (v) zajištění, že budou přijata všechna nezbytná a vhodná opatření za účelem prevence, odhalování a minimalizace jakýchkoli případů podezření na nesrovnalosti nebo skutečných nesrovnalostí a že tyto případy budou neprodleně a účinně prošetřeny, budou o nich podány náležité zprávy a přijata nápravná opatření, včetně provedení případných finančních oprav, jež mohou být vhodné;
 - (w) zajištění, že jsou dodržovány veškeré příslušné právní předpisy Evropské unie a národní a místní právní předpisy (mimo jiné včetně právních předpisů v oblasti životního prostředí, zadávání veřejných zakázek a státní podpory), a
 - (x) dodržování veškerých dalších povinností stanovených v Dohodě o programu.
2. Ověření prováděná zprostředkovatelem programu se budou vztahovat na administrativní, finanční, technické a věcné aspekty projektů, podle příslušné situace a v souladu se zásadou proporcionality.
- Ověření zahrnuje následující postupy:
- (i) administrativní ověření ve vztahu k uskutečněným výdajům vykázaným konečnými příjemci;
 - (ii) ověření projektů na místě.
- Kontrola dokladů k výdajům související s administrativním ověřením podle bodu i) a ověřením na místě podle bodu ii) může být prováděna na základě výběru vzorků. Zprostředkovatel programu vede záznamy, které popisují a odůvodňují způsob výběru vzorků a identifikují vybraný projekt nebo transakce vybrané k ověření.
- Zprostředkovatel programu určí velikost vzorku tak, aby získal přiměřenou jistotu, pokud jde o soulad se zákony a pravidly uskutečněných transakcí, s přihlédnutím k míře rizika, již zprostředkovatel programu určil pro daný typ konečných příjemců a projektů, a k auditům provedeným Auditním orgánem.

Zprostředkovatel programu stanoví písemné standardy a postupy pro provádění ověření a o každém ověření vede záznamy, v nichž uvede úkony, které byly provedeny, datum a výsledky ověření a opatření, která byla v souvislosti se zjištěnými nesrovnalostmi přijata.

3. Zprostředkovatel programu musí plnit požadavky stanovené VFM ohledně elektronického předkládání informací.

Článek 5.7

Zavedení řídicích a kontrolních systémů

1. Národní kontaktní místo předloží VFM do šesti měsíců ode dne posledního podpisu Memoranda podrobný popis řídicích a kontrolních systémů, zahrnující zejména organizaci a postupy, pokud jde o:

(a) Národní kontaktní místo, Certifikační orgán a případné jiné národní subjekty, které jsou podle Memoranda zapojeny do implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021;

(b) Auditní orgán a případné jiné subjekty vykonávající audity na jeho odpovědnost.

2. Do šesti měsíců od schválení programu VFM předloží zprostředkovatel programu Národnímu kontaktnímu místu ke schválení podrobný popis svých řídicích a kontrolních systémů zahrnující zejména:

(a) systémy pro ověření, audit a monitorování;

(b) systém pro prevenci, minimalizaci, odhalování, vykazování a nápravu nesrovnalostí a

(c) systém zavedený za účelem zachování auditní stopy u všech podporovaných aktivit.

Národní kontaktní místo informuje VFM o schválení popisu řídicích a kontrolních systémů zprostředkovatele programu do tří měsíců od jeho předložení. Pokud se případné závažné nedostatky nepodaří v přiměřené lhůtě napravit, budou tyto nedostatky ohlášeny VFM.

3. K podrobným popisům uvedeným v odstavcích 1 a 2 musí být přiložena zpráva a výrok Auditního orgánu potvrzující, že implementační systém přijímajícího státu a zprostředkovatele programu je v souladu s tímto nařízením a s obecně uznávanými účetními zásadami. Ve zprávě musí být posouzena přiměřenost požadavků na řídicí a kontrolní systémy ve vztahu k efektivnosti dosažení cílů programů. Zprávu a výrok podle tohoto odstavce vypracuje Auditní orgán. Pokud se Auditní orgán rozhodne neprovádět audity sám, jmenuje za účelem výkonu těchto úkolů nezávislého autorizovaného auditora.

4. Národní kontaktní místo předloží VFM na žádost podrobný popis řídicích a kontrolních systémů zprostředkovatele programu v anglickém jazyce, společně s dokumenty uvedenými v odstavci 3. Národní kontaktní místo tyto dokumenty předloží do dvou měsíců od žádosti. VFM může do dvou měsíců od obdržení uvedených dokumentů uplatnit připomínky.

5. Před uvolněním první platby na jakýkoli program, technickou asistenci nebo fond pro bilaterální vztahy VFM rozhodne, zda podrobný popis řídicích a kontrolních systémů předložený podle odstavce 1 tohoto článku splňuje dané minimální požadavky. Tento odstavec se nevztahuje na platby podle článku 4.6 odst. 4 ani mimořádné zálohy ve vztahu k výdajům souvisejícím s přípravou programů schválených VFM v souladu s článkem 8.10 odst. 8.

Kapitola 6: Programy

Článek 6.1 Příprava programů

1. Finanční mechanismus EHP 2014-2021 je v přijímajících státech realizován prostřednictvím programů. Program přispívá k cíli příslušné programové oblasti dohodnuté v Memorandu a k obecným cílům Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a musí být v souladu s právním rámcem Finančního mechanismu EHP 2014-2021, s národními právními předpisy a právními předpisy Evropské unie.

2. Program může kombinovat několik programových oblastí za předpokladu, že všechna opatření realizovaná v rámci programu přispívají k jednomu cíli programové oblasti.

Článek 6.2 Návrh programu

1. Zprostředkovatel programu vypracuje na základě Memoranda a v rámci tam uvedených programů návrh programu vymezující oblast působnosti a plánované výsledky každého programu. Návrh programu bude vypracován ve spolupráci s KFM a v konzultaci s relevantními zainteresovanými subjekty, zejména (v příslušných případech) s partnery programu z donorského státu a IPO.

2. Zprostředkovatel programu předloží zpracovaný návrh pro každý program prostřednictvím Národního kontaktního místa VFM do šesti měsíců ode dne určení zprostředkovatele programu podle článku 5.2.

3. V návrhu programu bude stručně popsáno:

- (a) odůvodnění a hlavní prvky programu;
 - (b) očekávaný přínos k naplnění dvou obecných cílů a cíle programu, včetně plánovaných výsledků a výstupů, indikátorů, rizik a cílové skupiny či skupin;
 - (c) způsob, jakým budou specifické zájmy uvedené v Memorandu a případně společné hodnoty určené v článku 1.3 odst. 1 začleněny do plánování a implementace programu;
 - (d) předběžný celkový rozpočet;
 - (e) případná malá grantová schémata;
 - (f) případné předem definované projekty;
 - (g) případné finanční nástroje.
4. VFM návrh programu posoudí a zpracuje připomínky. Případné připomínky VFM budou zohledněny během dalších příprav daného programu.
5. VFM může rozhodnout, že návrh programu odmítne. V takových případech může zprostředkovatel programu prostřednictvím Národního kontaktního místa ještě jednou předložit přepracovaný návrh programu, a to do dvou měsíců ode dne odmítnutí. Národní kontaktní místo může alternativně ve stejné lhůtě navrhnout jiné použití daných prostředků. Mají-li být prostředky použity na jiný program, který již byl schválen, musí tato realokace prostředků proběhnout v souladu s článkem 6.9 odst. 6.
6. Vzor návrhu programu je uveden v příloze 5.

Článek 6.3 **Dohoda o programu**

1. Na základě návrhu programu a připomínek VFM k návrhu programu vypracuje KFM návrh Dohody o programu, v níž stanoví podmínky pro realizaci programu, jakož i úlohy a odpovědnosti smluvních stran. Přijímající stát poskytne vyžádané doplňující informace, mimo jiné včetně analýzy posouzení rizik a jejich zmírnění, informací souvisejících s řízením programu a Komunikačního plánu. KFM a přijímající stát se vynasnaží, aby byl návrh Dohody o programu finalizován do šesti měsíců ode dne předložení návrhu programu podle článku 6.2.
2. VFM může rozhodnout, že podporu ve prospěch programu schválí nebo odmítne. Při schvalování programu může VFM stanovit podmínky a/nebo požadovat změny v návrhu Dohody o programu.
3. Pro každý schválený program musí být uzavřena Dohoda o programu mezi VFM a Národním kontaktním místem.
4. Vzor Dohody o programu je uveden v příloze 6.

Článek 6.4

Sazby grantů a minimální výše projektových grantů

1. Příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 nepřesáhne 85 % způsobilých výdajů programu, s výjimkou:
 - (a) programů v rámci programové oblasti „Občanská společnost“;
 - (b) programů realizovaných KFM, mezivládními organizacemi nebo subjekty z donorských států v souladu s článkem 6.13 a
 - (c) jiných programů zvláštního zájmu,u nichž může VFM stanovit vyšší sazbu programového grantu.
2. Maximální sazba projektového grantu se vypočítá jako procentní podíl celkových způsobilých výdajů projektu navržených v návrhu programu a stanovených v Dohodě o programu. Zohlední se rovněž potřeba zajistit angažovanost a odpovědnost konečných příjemců, jakož i udržitelnost projektu. Při stanovování sazby projektového grantu zprostředkovatel programu dále zohlední také případné ekonomické přínosy, např. úsporu nákladů nebo navýšený zisk, jež vyplývá z obdržení grantu. Ekonomické přínosy (příjmy) musejí být použity způsobem, který podporuje cíle projektu. Musejí být dodržena platná procesní i hmotná pravidla upravující státní podporu.
3. V případě podpory pro NNO a sociální partnery může sazba projektového grantu činit až 90 % způsobilých výdajů projektu.
4. Spolufinancování podle odstavců 1 až 3 má být v hotovosti či v elektronickém bezhotovostním platebním styku.
5. V případě projektů, kde konečným příjemcem je NNO nebo sociální partner, může nepeněžitý příspěvek ve formě dobrovolné práce představovat až 50 % spolufinancování, jež je podle programu na projekt požadováno. Ve výjimečných případech a na základě schválení ze strany VFM může nepeněžitý příspěvek ve formě dobrovolné práce představovat až 100 % požadovaného spolufinancování.
6. Nepeněžitý příspěvek podle odstavce 5 může poskytnout pouze konečný příjemce a/nebo NNO nebo sociální partner působící jako partner projektu. Zprostředkovatel programu stanoví vhodné jednotkové ceny za dobrovolnou práci, jež musí odpovídat mzdě, která je v přijímajícím státě za takovou práci obvykle placena, včetně požadovaných zákonných odvodů. Ceny se mohou lišit v závislosti na regionu, ve kterém je práce

vykonávána, nebo v závislosti na druhu dobrovolné práce a mohou být během implementace programu upraveny s cílem zohlednit vývoj mezd.

7. V případě projektů realizovaných v rámci programů, které spadají do programové oblasti „Výzkum“, může nepeněžitý příspěvek ve formě práce představovat až 100 % spolufinancování, jež je na projekt požadováno. Zprostředkovatel programu stanoví vhodné jednotkové ceny za práci, jež musí odpovídat mzdě, která je v přijímajícím státě za takovou práci obvykle placena, včetně požadovaných zákonných odvodů. Ceny se mohou lišit v závislosti na regionu, ve kterém je práce vykonávána, nebo v závislosti na druhu práce a mohou být během implementace programu upraveny s cílem zohlednit vývoj mezd.

8. Výše grantu, o který je v rámci programu žádáno, musí obvykle činit nejméně 1 000 000 EUR, a aniž je dotčen odstavec 9, musí činit nejméně 200 000 EUR.

9. Zprostředkovatel programu může navrhnout nižší hranici v těchto případech:

- (a) programové oblasti „Vzdělávání, stipendia, odborné vzdělávání a příprava a podnikavost mladých lidí“, „Podnikání v oblasti kultury, kulturní dědictví a kulturní spolupráce“, „Sociální dialog – důstojná práce“, „Občanská společnost“ a „Azyl a migrace“;
- (b) malé granty podle článku 6.6, fond pro bilaterální vztahy podle článku 4.6;
- (c) stipendia a
- (d) projekty zaměřené na začleňování Romů.

Článek 6.5

Výběr předem definovaných projektů

1. Vedle případných předem definovaných projektů určených v Memorandu může zprostředkovatel programu navrhnout, aby byly v rámci programů implementovány další předem definované projekty. Předem definované projekty mají být pokud možno určeny v návrhu programu.

2. V návrhu programu musejí být uvedeny tyto informace týkající se předem definovaných projektů:

- (a) kontext a odůvodnění projektu, včetně odkazu na příslušné národní priority;
- (b) cíl a očekávané výsledky projektu;
- (c) informace o konečném příjemci a partnerovi či partnerech projektu;
- (d) výsledky případných studií proveditelnosti;
- (e) harmonogram implementace projektu a

(f) orientační rozpočet ukazující celkové plánované finanční zdroje a plánovaný příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

3. Před podpisem smlouvy o projektu pro předem definovaný projekt zprostředkovatel programu tento projekt posoudí, aby ověřil, zda je kvalitní a přispívá k cílům programu a zda je v souladu s právními předpisy EU a národními právními předpisy. Národní kontaktní místo o kladném posouzení předem definovaných projektů vyrozumí VFM.

Článek 6.6

Malá grantová schémata v rámci programu

1. Zprostředkovatel programu může v návrhu programu navrhnout vytvoření jednoho či více malých grantových schémat v rámci programu.

2. Souhrnná alokace na malá grantová schémata nesmí překročit 20 % způsobilých výdajů programu.

3. Výše grantu, o který je v rámci malého grantového schématu žádáno, musí činit nejméně 5 000 EUR a nejvýše 200 000 EUR. Stipendia pro fyzické osoby mohou být nižší než 5 000 EUR.

4. Malá grantová schémata obvykle řídí a implementuje zprostředkovatel programu. Zprostředkovatel programu může řízení a implementaci malých grantových schémat svěřit na základě subdodavatelské smlouvy jednomu nebo více veřejnoprávním či soukromoprávním subjektům, ať komerčním či nekomerčním, jakož i nestátním (nevládním) neziskovým organizacím. Subdodavatelský subjekt musí mít silné vazby na odvětví, do něhož program patří. Těmito subdodavatelskými smlouvami není dotčena odpovědnost zprostředkovatele programu za program. Výdaje na řízení malého grantového schématu se započítávají jako součást výdajů zprostředkovatele programu na řízení ve vztahu ke stropu uvedenému v článku 8.10 odst. 2.

5. V případech, kdy zprostředkovatel programu pověří implementaci malého grantového schématu subdodavatelem, musí být výběr zprostředkovatele malého grantového schématu zprostředkovatelem programu proveden v souladu s pravidly pro zadávání veřejných zakázek. Zprostředkovatel malého grantového schématu poskytne záruky za svoji platební schopnost a způsobilost jak v dotčené oblasti, tak i v oblasti administrativního a finančního řízení.

6. Ustanovení tohoto nařízení, která se vztahují na zprostředkovatele programu, se použijí obdobně na zprostředkovatele malého grantového schématu, s tou výjimkou, že zprávy zprostředkovatele malého

grantového schématu budou začleněny do zpráv podávaných zprostředkovatelem programu.

Článek 6.7 **Finanční nástroje**

1. Na základě dohody s VFM mohou být používány finanční nástroje s cílem přispět k dosažení konkrétních cílů programu a podpořit činnosti, které by měly být podle očekávání finančně životaschopné, ale nemohou získat dostatečné financování z tržních zdrojů.

2. Podpora finančních nástrojů musí být založena na předběžném posouzení, které prokázalo tržní selhání či suboptimální investiční situace, a na odhadované míře a rozsahu potřeb v oblasti veřejných investic, včetně typů finančních nástrojů, které mají získat podporu. Finanční nástroje by měly být poskytovány prostřednictvím struktur zřízených na národní, regionální, nadnárodní nebo přeshraniční úrovni.

3. Jsou-li používány finanční nástroje, nemusí se uplatnit ustanovení tohoto nařízení, zejména pak ta, která se týkají výběru projektů a způsobilosti výdajů. Jakýkoli návrh na použití finančních nástrojů musí být uveden v návrhu programu. Všechny relevantní postupy popisující implementaci finančních nástrojů se specifikují v Dohodě o programu.

Článek 6.8 **Dohoda o implementaci programu**

1. Pro každý schválený program musí být uzavřena dohoda o implementaci programu mezi Národním kontaktním místem a zprostředkovatelem programu.

2. V případech, kdy dohoda o implementaci programu mezi Národním kontaktním místem a zprostředkovatelem programu nemůže být z důvodu ustanovení národních právních předpisů uzavřena, může přijímající stát namísto toho vydat právní nebo administrativní akt obdobného účinku a obsahu.

3. Dohoda o implementaci programu stanoví pravidla a podmínky realizace programu, jakož i úlohy a odpovědnosti smluvních stran. Obsahuje zejména ustanovení k zajištění toho, že se zprostředkovatel programu zavazuje dodržovat v plném rozsahu ustanovení právního rámce Finančního mechanismu EHP 2014-2021 uvedeného v článku 1.5, jež jsou relevantní pro realizaci programu, včetně případných povinností platných po ukončení programu. Dohoda o implementaci programu obsahuje výslovný odkaz na Dohodu o programu a na toto nařízení, jakož i ustanovení týkající se přinejmenším:

- (a) povinností v souvislosti s podáváním zpráv, tak aby Národní kontaktní místo mohlo plnit své reportovací povinnosti vůči VFM;
- (b) povinností v souvislosti s reportovacími povinnostmi zprostředkovatele programu vůči VFM a Certifikačnímu orgánu a jeho povinnost poskytnout na požádání dokumenty;
- (c) maximální výše programového grantu a jejího rozdělení mezi jednotlivé položky uvedené v článku 8.1;
- (d) způsobilosti výdajů;
- (e) počátečního a konečného data způsobilosti výdajů;
- (f) změn programu;
- (g) zajištění toho, aby byl neprodleně poskytnut přístup požadovaný v souvislosti s monitorováním, auditu a evaluací;
- (h) zajištění toho, že budou dodržovány informační a komunikační povinnosti;
- (i) práva Národního kontaktního místa pozastavit platby a požadovat od zprostředkovatele programu zpětné proplacení finančních prostředků v případě, že o takovém opatření rozhodne VFM nebo Národní kontaktní místo;
- (j) skutečnosti, že ukončení Dohody o programu uvedené v článku 6.3 může vést k ukončení dohody o implementaci programu, a
- (k) odkazu na případná programová partnerství.

4. Národní kontaktní místo ručí za to, že povinnosti zprostředkovatele programu podle dohody o implementaci programu jsou platné a vymahatelné podle platného národního práva přijímajícího státu. V případě jakéhokoli rozporu mezi dohodou o implementaci programu a právním rámcem Finančního mechanismu EHP 2014-2021 vymezeného v článku 1.5 tohoto nařízení má přednost právní rámec Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

5. Před provedením jakékoli platby ve prospěch programu musí Národní kontaktní místo informovat VFM o podpisu dohody o implementaci programu. Tento odstavec se nevztahuje na platby podle článku 4.6 odst. 4 ani mimořádné zálohy ve vztahu k výdajům na přípravu programů schválených VFM v souladu s článkem 8.10 odst. 8.

Článek 6.9 **Změna programů**

1. Není-li v Dohodě o programu výslovně stanoveno jinak, podléhá jakákoli změna programu předchozímu schválení ze strany VFM.
2. Programy mohou být zejména změněny v jednom či více z následujících případů:
 - (a) reakce na nepředvídané události v přijímajících státech;
 - (b) zohlednění závěrů, jež vyplynuly z projednání implementačního rámce na výročním zasedání;
 - (c) zohlednění závěrů, jež vyplynuly z evaluace podle kapitoly 10;
 - (d) jsou-li změny nezbytné k posílení dopadů programu, nebo
 - (e) za účelem zmírnění rizik a/nebo potíží při implementaci.
3. Zprostředkovatel programu popíše a zdůvodní danou změnu, jakož i její pravděpodobný dopad na finanční údaje, posouzení rizik a výstupy a výsledky programu. Národní kontaktní místo vydá svůj předběžný souhlas s návrhem na změnu.
4. VFM navrženou změnu posoudí a poskytne formální odpověď nejpozději do dvou měsíců po obdržení všech relevantních dokumentů a nezbytných informací.
5. Změna bude v případě potřeby formalizována prostřednictvím dodatku k Dohodě o programu uvedené v článku 6.3.
6. Pokud má změna programu za následek snížení výše grantu daného programu, může Národní kontaktní místo částku, která se takto uvolní, přidělit na ostatní schválené programy v rámci přijímajícího státu, na fond pro bilaterální vztahy a/nebo na technickou asistenci. Vyžaduje se předchozí schválení ze strany VFM a zprostředkovatele programu, který má dané prostředky obdržet. Změna musí být v souladu s Memorandem. Každé takové přidělení prostředků na programy musí být dokončeno a formalizováno nejpozději do 30. dubna 2023.

Článek 6.10 **Prověření ze strany Evropské komise**

Na výslovnou žádost donorských států nebo přijímajícího státu Evropská komise ještě před přijetím návrhu programu prověří návrh týkající se konkrétního programu, aby zajistila slučitelnost s politikou soudržnosti Evropské unie.

Článek 6.11 **Roční zpráva o programu**

1. Zprostředkovatel programu předloží VFM a Národnímu kontaktnímu místu dle vzoru poskytnutého VFM roční zprávu o programu. Hlavním účelem této zprávy je:
 - (a) poskytnout klíčové informace o implementaci programu, včetně dosažených výstupů a výsledků a jejich vazby na cíl programu, obecné cíle Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a případně článek 1.3;
 - (b) odhalit problémy, které mají vliv na implementaci programu, a opatření přijatá k jejich řešení, posouzení rizik a plánované zmírňující kroky.
2. Reportovacím obdobím pro roční zprávy o programu je kalendářní rok. Zpráva musí být předložena nejpozději do 15. února každého roku. První roční zprávy programů, které VFM schválil v první polovině roku, musejí být předloženy v následujícím roce; první roční zprávy za ostatní programy musejí být předloženy v druhém roce následujícím po jejich schválení.
3. VFM vyrozumí Národní kontaktní místo a zprostředkovatele programu o svém stanovisku k roční zprávě o programu do dvou měsíců od data obdržení zprávy. Pokud se VFM ve stanovené lhůtě nevyjádří, považuje se zpráva za přijatou.

Článek 6.12 **Závěrečná zpráva o programu**

1. Zprostředkovatel programu předloží – prostřednictvím Certifikačního orgánu – VFM a Národnímu kontaktnímu místu s využitím vzoru poskytnutého VFM závěrečnou zprávu o programu. Hlavním účelem této zprávy je poskytnout:
 - (a) posouzení, jak program přispěl k obecným cílům Finančního mechanismu EHP 2014-2021, celkovému cíli a výsledkům programu a případně článku 1.3;
 - (b) shrnutí zjištění plynoucích z příslušných evaluací;
 - (c) celkové posouzení implementace programu, včetně porovnání s plány uvedenými v programu a případných poznatků z toho vyvozených;
 - (d) přehled nesrovnalostí a opatření přijatých k jejich nápravě;
 - (e) konkrétní podrobné informace o plnění a/nebo úpravách finančních plánů a

(f) finanční informace, včetně výpočtu konečného zůstatku podle článku 9.4.

2. Certifikační orgán, který ověří finanční přílohu zprávy v souladu s článkem 5.4, předá závěrečnou zprávu o programu VFM, a to nejpozději do čtyř měsíců od konečného data způsobilosti výdajů na řízení programu.

3. VFM závěrečnou zprávu o programu přezkoumá, aby rozhodl, zda splňuje formální a věcné požadavky. VFM zprávu schválí nejpozději do dvou měsíců poté, co obdrželo zprávu a všechny příslušné dokumenty a nezbytné informace.

4. Schválené závěrečné zprávy o programech, včetně shrnutí určeného pro širokou veřejnost, se zveřejní na internetových stránkách Národního kontaktního místa do jednoho měsíce od schválení každé zprávy ze strany VFM.

Článek 6.13

Programy realizované KFM, mezivládními organizacemi nebo subjekty z donorských států

1. Pokud není jinak dohodnuto v Memorandu, KFM nese odpovědnost za realizaci programů, které spadají do programové oblasti „Občanská společnost“.

2. Národní kontaktní místo se souhlasem VFM může realizaci programu svěřit KFM, mezivládním organizacím nebo subjektům z donorských zemí.

3. V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 se ustanovení tohoto nařízení nepoužijí. Zprostředkovatel programu uplatňuje v tomto ohledu zvláštní pravidla, která se pokud možno řídí ustanoveními tohoto nařízení a v každém případě zaručují implementaci v souladu se zásadami uvedenými v článku 1.3.

4. Pokud KFM jedná jako zprostředkovatel programu, zajišťuje implementaci programu obvykle zprostředkovatel fondu, kterého KFM jmenuje a kontrahuje na základě smlouvy. Úloha a odpovědnosti KFM a zprostředkovatele fondu se řídí dohodou o implementaci uzavřenou mezi KFM a zprostředkovatelem fondu. Dohoda o implementaci obsahuje ustanovení týkající se podávání zpráv Národnímu kontaktnímu místu.

5. Pokud byla realizace programu svěřena mezivládní organizaci nebo subjektu z donorského státu, řídí se jejich úlohy a odpovědnosti dohodou o implementaci programu uzavřenou mezi VFM a zprostředkovatelem programu.

6. Prostředky určené k financování projektů v rámci programu uvedené v tomto článku stejně jako výdaje zprostředkovatele programu a/nebo zprostředkovatele

fondu jsou součástí finančního příspěvku pro příslušný přijímající stát.

7. Je-li program v souladu s tímto článkem realizován KFM, mezivládní organizací nebo subjektem z donorského státu, nenese přijímající stát odpovědnost za implementaci programu, ať již z finančního či jiného hlediska, s výjimkou ustanovení odstavce 6.

Kapitola 7: Výběr projektů

Článek 7.1 Způsoby výběru

1. Projekty jsou vybírány prostřednictvím výzev k předkládání návrhů projektů realizovaných v souladu s touto kapitolou.

2. Odchylně od odstavce 1 mohou být předem definované projekty určeny bez výzvy k předkládání návrhů projektů. Tyto projekty musejí být určeny v souladu s článkem 2.5 odst. 2 písm. b) bodem vi) a článkem 6.5. Informace o těchto projektech musí být uvedeny v návrhu programu podle článku 6.5.

Článek 7.2

Způsobilost konečných příjemců a partnerů projektu

1. Za způsobilé konečné příjemce se považují všechny subjekty, ať soukromoprávní či veřejnoprávní, komerční či nekomerční povahy, a nestátní (nevládní) neziskové organizace, jež byly zřízeny v příslušném přijímajícím státě jako právnická osoba. Je-li tak výslovně uvedeno v Dohodě o programu, mohou být způsobilými konečnými příjemci i mezinárodní organizace nebo subjekty či jejich agentury.

2. Za způsobilé partnery projektu se považují všechny veřejnoprávní či soukromoprávní subjekty, komerční či nekomerční povahy, jakož i nestátní (nevládní) neziskové organizace, jež byly zřízeny jako právnická osoba v donorských státech, v přijímajícím státě nebo v zemi mimo Evropský hospodářský prostor, která má společnou hranici s příslušným přijímajícím státem, a všechny mezinárodní organizace nebo subjekty či jejich agentury, jež se aktivně podílejí na implementaci projektu a skutečně k ní přispívají.

3. Fyzické osoby, které mají trvalé bydliště v donorských státech nebo v příslušném přijímajícím státě, jsou způsobilými konečnými příjemci a způsobilými partnery projektu v rámci programových oblastí „Vzdělávání, stipendia, odborné vzdělávání a příprava a podnikavost mladých lidí“ a „Podnikání v oblasti kultury,

kulturní dědictví a kulturní spolupráce“ a stipendijních složek v rámci každého programu.

4. S ohledem na obecné cíle Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a příslušného programu a v zájmu zajištění cílené implementace mohou být v Dohodě o programu výslovně stanovena omezení způsobilosti konečných příjemců a partnerů projektu, za předpokladu, že tato omezení schválil VFM.

Článek 7.3

Výzvy k předkládání návrhů projektů

1. Výzvy k předkládání návrhů projektů organizuje zprostředkovatel programu. Jejich obsah, forma a zveřejnění musí být v souladu s Dohodou o programu a s tímto nařízením.

2. Výzvy k předkládání návrhů projektů musejí splňovat přinejmenším tyto požadavky:

- (a) musejí být široce publikovány s cílem oslovit všechny potenciální žadatele. Za tímto účelem se podle relevantní situace použijí všechna vhodná média na národní, regionální a místní úrovni, jakož i specializované publikace a internetové nástroje. Případná omezení týkající se publikování musí být uvedena v Dohodě o programu;
- (b) obsahují jednoznačnou a přiměřenou lhůtu, která nesmí být kratší než dva měsíce ode dne zveřejnění oznámení, a adresu pro předkládání návrhů projektů. V oznámení musí být upřesněn čas, kdy výzva končí, zda je pro dodržení lhůty rozhodující datum poštovního razítka nebo skutečný čas dodání do kanceláře zprostředkovatele programu, a přípustný způsob či způsoby dodání. V oznámení musí být dále upřesněno, zda je požadován jeden či více výtisků žádosti;
- (c) jasně specifikují způsobilé konečné příjemce a partnery a případné restrikce, omezení nebo výjimky, které se na ně mohou vztahovat;
- (d) obsahují podrobná hodnotící kritéria a hodnotící tabulku;
- (e) jednoznačně uvádějí, jaké druhy činností a výdajů jsou způsobilé, včetně případných omezení týkajících se jednotkových nákladů, jak je uvedeno v článku 8.4;
- (f) obsahují popis hodnotícího procesu a strukturu rozhodování;
- (g) obsahují jasnou zmínku nebo odkaz na formulář žádosti a pokyny pro žadatele;

- (h) jasně uvádějí celkovou částku, která je v rámci dané výzvy k dispozici, jakož i minimální a maximální výši každého projektového grantu, o který se žádá;
- (i) obsahují ustanovení týkající se platebního modelu;
- (j) jasně uvádějí požadavky na spolufinancování;
- (k) požadují poskytnutí informací o všech konzultantech zapojených do přípravy žádosti o projekt;
- (l) obsahují jasné odkazy na další informace, včetně odkazu na toto nařízení a na příslušné pokyny přijaté VFM, jakož i na další dokumentaci vypracovanou zprostředkovatelem programu, která je pro danou výzvu relevantní, a
- (m) obsahují jasné kontaktní údaje pro případné dotazy a lhůty pro zodpovězení těchto dotazů.

3. Výzva se zveřejní na internetových stránkách zprostředkovatele programu v národním jazyce či jazycích a v angličtině.

4. Národní kontaktní místo zajistí, aby byly výzvy k předkládání návrhů projektů plně v souladu s právním rámcem Finančního mechanismu EHP 2014-2021, jak je stanoveno v článku 1.5 tohoto nařízení.

5. VFM musí být o všech výzvách k předkládání návrhů projektů informován nejméně dva týdny před jejich oznámením a současně s tím mu musí být poskytnut anglický překlad znění každé výzvy.

Článek 7.4

Hodnocení projektů a udělení grantů

1. Za hodnocení projektů a udělení grantů odpovídá zprostředkovatel programu. Použijí se zásady řádné správy věcí veřejných, transparentnosti, rovnosti, účinnosti a nulové tolerance vůči korupci.
2. Zprostředkovatel programu ověří, že hodnotící proces byl proveden v souladu s nařízením a že při rozhodování o udělení grantů byla dodržena pravidla a cíle programu. Po tomto ověření zprostředkovatel programu rozhodne, které projekty budou podpořeny.
3. Partner či partneři programu z donorského státu a/nebo případně IPO budou přizváni k účasti na hodnotícím procesu. VFM a Národní kontaktní místo budou k účasti na hodnotícím procesu přizváni jako pozorovatelé. VFM a partnerům programu budou příslušné dokumenty poskytnuty v angličtině.
4. Zprostředkovatel programu zajistí v případě potřeby během hodnotícího procesu tlumočnickou pomoc.
5. Ve výzvách k předkládání návrhů projektů týkajících se výhradně projektů partnerství s donorským

státem budou postupy hodnocení dohodnuty s partnerem programu z donorského státu. Pracovním jazykem, jakož i jazykem žádostí o projekty a dalších relevantních dokumentů, bude angličtina.

6. Nejpozději do dvou týdnů po rozhodnutí o udělení grantů poskytne zprostředkovatel programu VFM seznam vybraných projektů. VFM se na požádání poskytnou veškeré relevantní dokumenty v anglickém jazyce.

7. Dohoda o programu může obsahovat zvláštní ustanovení týkající se hodnotícího procesu.

8. Tento článek se použije obdobně na rozhodnutí o udělení dodatečných prostředků na již schválené projekty.

Článek 7.5 Střet zájmů

1. Za střet zájmů se považuje situace, kdy osoba zapojená do hodnotícího procesu má přímé nebo nepřímé zájmy, jež jsou nebo se jeví jako neslučitelné s nestranným a/nebo objektivním výkonem funkcí souvisejících s hodnotícím procesem. Tyto zájmy se mohou týkat ekonomických zájmů, politické či národnostní spřízněnosti, rodinných či citových vazeb, jiných společných zájmů s žadatelem nebo jeho partnerem či jakýchkoli jiných zájmů, jež mohou ovlivnit nestranný a objektivní výkon povinností osoby zapojené do hodnotícího procesu.

2. Zprostředkovatel programu přijme veškerá přiměřená opatření, aby vzniku situací střetu zájmů zabránil. Pokud situace střetu zájmů přesto nastane, přijme zprostředkovatel programu veškerá nezbytná opatření, aby předešel tomu, že tato situace ovlivní integritu hodnotícího procesu.

Článek 7.6 Smlouva o projektu

1. Ke každému schválenému projektu musí být uzavřena smlouva o projektu mezi zprostředkovatelem programu a konečným příjemcem.

2. V případech, kdy smlouva o projektu mezi zprostředkovatelem programu a konečným příjemcem nemůže být z důvodu ustanovení národních právních předpisů uzavřena, může přijímající stát namísto toho vydat právní nebo administrativní akt obdobného účinku a obsahu.

3. Smlouva o projektu stanoví pravidla a podmínky grantové asistence, jakož i úlohy a odpovědnosti smluvních stran. Obsahuje zejména ustanovení k zajištění toho, že se konečný příjemce zavazuje dodržovat v plném

rozsahu ustanovení právního rámce Finančního mechanismu EHP 2014-2021 uvedeného v článku 1.5, jež jsou relevantní pro implementaci projektu, včetně případných povinností platných po dokončení projektu. Smlouva o projektu obsahuje výslovný odkaz na Dohodu o programu a na toto nařízení, jakož i ustanovení týkající se přinejmenším:

- (a) povinností v souvislosti s podáváním zpráv, tak aby zprostředkovatel programu mohl plnit své reportovací povinnosti vůči VFM a Národnímu kontaktnímu místu;
- (b) maximální výše grantu projektu v eurech a maximální procentuální sazby grantu projektu;
- (c) způsobilosti výdajů a požadavků týkajících se předkládání dokladů prokazujících výdaje;
- (d) způsobu výpočtu nepřímých výdajů a jejich maximální výše;
- (e) počátečního a konečného data způsobilosti výdajů;
- (f) změn projektu;
- (g) zajištění toho, aby byl neprodleně poskytnut přístup požadovaný v souvislosti s monitorováním, auditu a evaluací;
- (h) zajištění toho, že budou dodržovány informační a komunikační povinnosti;
- (i) práva zprostředkovatele programu pozastavit platby a požadovat od konečného příjemce zpětné proplacení finančních prostředků v případě, že o takovém opatření rozhodne VFM, zprostředkovatel programu nebo Národní kontaktní místo;
- (j) řešení sporů a soudní příslušnosti;
- (k) podrobného rozpočtu, který může povolovat až 5% rezervu na nepředvídané události, a
- (l) odkazu na dohody o partnerství či oznámení o záměru spolupráce (letter of intent), je-li to v daném případě relevantní.

4. Smlouva o projektu musí obsahovat ustanovení k zajištění toho, že partneři projektu budou dostatečně předem informováni o změnách projektu, které se jich týkají.

5. Povinnosti konečného příjemce podle smlouvy o projektu musí být platné a vymahatelné podle platného národního práva přijímajícího státu. V případě jakéhokoli rozporu mezi smlouvou o projektu a právním rámcem Finančního mechanismu EHP 2014-2021 uvedeného v článku 1.5 tohoto nařízení má přednost právní rámec Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

Článek 7.7

Partneři projektu a dohody o partnerství

1. Projekt může být implementován ve spolupráci s partnery projektu definovanými v článku 1.6 písm. w). Je-li projekt implementován v rámci takového partnerství, podepíše konečný příjemce s partnery projektu dohodu o partnerství.
2. Dohoda o partnerství obsahuje:
 - (a) ustanovení týkající se úloh a odpovědností smluvních stran;
 - (b) ustanovení upravující finanční ujednání mezi smluvními stranami, mimo jiné včetně toho, které výdaje partnerů projektu mohou být hrazeny z rozpočtu projektu;
 - (c) ustanovení o způsobu výpočtu nepřímých výdajů a jejich maximální výše;
 - (d) pravidla měnových kurzů pro tyto výdaje a jejich proplácení;
 - (e) ustanovení týkající se auditů u partnerů projektu;
 - (f) podrobný rozpočet a
 - (g) ustanovení o řešení sporů.
3. Je-li jednou ze smluvních stran dohody o partnerství subjekt z donorského státu, je dohoda sepsána v anglickém jazyce.
4. Způsobilost výdajů, které partnerovi projektu vzniknou, podléhá stejným omezením, jež by platila, pokud by dané výdaje uskutečnil konečný příjemce.
5. Vznik a realizace vztahu mezi konečným příjemcem a partnerem projektu musí být v souladu s platnými národními právními předpisy a právními předpisy Evropské unie v oblasti zadávání veřejných zakázek, jakož i ustanovení článku 8.15 tohoto nařízení.
6. Návrh dohody o partnerství či oznámení o záměru spolupráce (letter of intent) musí být před podpisem smlouvy o projektu předloženo zprostředkovateli programu. Zprostředkovatel programu ověří, zda dohoda o partnerství splňuje požadavky tohoto článku.

Kapitola 8:

Způsobilost výdajů

Článek 8.1

Způsobilost výdajů programu

Ze způsobilé výdaje programu se považují:

- (a) výdaje zprostředkovatele programu na řízení podle článku 8.10;
- (b) platby ve prospěch projektů v rámci programu v souladu s tímto nařízením, Dohodou o programu a smlouvou o projektu.

Článek 8.2

Obecné zásady způsobilosti výdajů

1. Zásady stanovené v tomto článku se použijí obdobně na všechny způsobilé výdaje, není-li v tomto nařízení výslovně stanoveno jinak.
2. Za způsobilé výdaje projektů se považují výdaje, které skutečně vznikly v rámci projektu a které splňují tato kritéria:
 - (a) vznikly mezi počátečním a konečným datem způsobilosti výdajů projektu, jež jsou stanovena ve smlouvě o projektu;
 - (b) souvisejí s předmětem smlouvy o projektu a jsou uvedeny v podrobném rozpočtu projektu;
 - (c) jsou přiměřené a nezbytné pro implementaci projektu;
 - (d) musejí být použity výhradně za účelem dosažení cílů projektu a jeho očekávaných výsledků, a to způsobem, který je v souladu se zásadami hospodárnosti, účinnosti a efektivnosti;
 - (e) jsou identifikovatelné a ověřitelné, zejména prostřednictvím jejich zanesení do účetních záznamů konečného příjemce a/nebo partnera projektu a jsou stanoveny podle platných účetních standardů země, ve které je konečný příjemce a/nebo partner projektu zřízen, a podle obecně uznávaných účetních zásad, a
 - (f) jsou v souladu s požadavky platných daňových právních předpisů a právních předpisů v oblasti sociálního zabezpečení.
3. Má se za to, že výdaje vznikly tehdy, jestliže výdaje byly vyfakturovány, uhrazeny a předmět plnění byl dodán (v případě zboží) nebo poskytnut (v případě služeb a stavebních prací). Ve výjimečných případech se má rovněž za to, že výdaje, k nimž byla faktura vystavena v posledním měsíci způsobilosti, vznikly v rámci období způsobilosti, pokud byly tyto výdaje uhrazeny do 30 dní od konečného data způsobilosti. Má se za to, že režijní náklady a odpisy vybavení vznikly v okamžiku, kdy byly zaznamenány v účetnictví konečného příjemce a/nebo partnera projektu.
4. Je-li zakoupeno nové nebo použité vybavení, lze za způsobilé výdaje považovat pouze tu část odpisů, která

odpovídá době trvání projektu a míře skutečného použití vybavení pro účely projektu.

5. Interní účetní a auditní postupy konečného příjemce musejí umožňovat přímé odsouhlasení výdajů a příjmů vykázaných ve vztahu k projektu s odpovídajícími účetními výkazy a podkladovými dokumenty.

6. V případě projektů, které implementuje mezinárodní organizace nebo subjekt či jejich agentura, může Dohoda o programu obsahovat zvláštní ustanovení týkající se způsobilosti výdajů.

Článek 8.3

Způsobilé přímé výdaje v projektu

1. Za způsobilé přímé výdaje v projektu se považují takové výdaje, které konečný příjemce a/nebo partner projektu v souladu se svými účetními zásadami a obvyklými interními pravidly určí jako specifické výdaje přímo spojené s implementací projektu, a které tak mohou být zaúčtovány přímo k projektu. Následující přímé výdaje jsou způsobilé, pokud splňují kritéria uvedená v článku 8.2:

- (a) výdaje na zaměstnance přidělené na projekt, zahrnující skutečné mzdy a zákonné odvody, za předpokladu, že to odpovídá obvyklé politice odměňování konečného příjemce a partnera projektu. Příslušné mzdové výdaje na zaměstnance národních správních orgánů jsou způsobilé, jestliže souvisejí s výdaji na činnosti, které by příslušný veřejný orgán nemusel vykonat, pokud by dotýčný projekt nebyl realizován;
- (b) cestovné a diety pro zaměstnance podílející se na projektu. S ohledem na zásadu proporcionality může být cestovné včetně diet vypočítáno paušální částkou na základě stanovených pravidel, jež byla schválena zprostředkovatelem programu;
- (c) výdaje na nové nebo použité vybavení. V případě, že zprostředkovatel programu rozhodne, že dané vybavení tvoří nedílnou a nezbytnou složku pro dosažení výsledků projektu, může být na základě výjimky z pravidla obsaženého v článku 8.2 odst. 4 způsobilá celá pořizovací cena daného vybavení;
- (d) pořízení pozemků a nemovitostí za podmínek uvedených v článku 8.6;
- (e) výdaje na spotřební materiál a zboží, za předpokladu, že jsou identifikovatelné a přiřazené k projektu;
- (f) výdaje vyplývající z jiných smluv, které konečný příjemce uzavřel za účelem výkonu projektu, za předpokladu, že postup zadávání je v souladu

s platnými pravidly upravujícími zadávání veřejných zakázek a s tímto nařízením, a

- (g) výdaje vyplývající u každého projektu přímo z požadavků uložených smlouvou o projektu.
2. Pokud je v souladu s odst. 1 písm. c) způsobilá celá pořizovací cena vybavení, zprostředkovatel programu zajistí, aby si konečný příjemce:
- (a) ponechal dané vybavení ve svém vlastnictví po dobu nejméně pěti let následujících po ukončení projektu a po stejnou dobu dané vybavení nadále používal ve prospěch obecných cílů projektu;
 - (b) udržoval dané vybavení náležitě pojištěné proti ztrátám, například v důsledku požáru, krádeže nebo jiných běžně pojistitelných rizik jak v průběhu implementace projektu, tak po dobu nejméně pěti let následujících po ukončení projektu, a
 - (c) uložil stranou vhodné zdroje na údržbu vybavení po dobu nejméně pěti let následujících po ukončení projektu.

Konkrétní prostředky pro plnění této povinnosti musejí být upřesněny ve smlouvě o projektu. Zprostředkovatel programu může kteréhokoli konečného příjemce zprostit výše uvedených povinností ve vztahu k jakémukoli specificky určenému vybavení, pokud je zprostředkovatel programu přesvědčen o tom, že pokračující používání daného vybavení pro obecné cíle projektu by vzhledem ke všem relevantním okolnostem neplnilo ekonomicky užitečný účel.

3. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech může zprostředkovatel programu navrhnout, aby byly způsobilé i další výdaje, nebo může některé výdaje uvedené v odstavci 1 vyloučit. Tyto odchylky, pokud budou schváleny ze strany VFM, musejí být výslovně uvedeny v Dohodě o programu.

Článek 8.4

Standardní stupnice jednotkových nákladů

1. Grant projektu může mít podobu standardních stupnic jednotkových nákladů. V takovém případě se jeho výše určí jedním z následujících způsobů:

- (a) v souladu s pravidly pro uplatňování příslušných standardních stupnic jednotkových nákladů, které se pro obdobné typy projektů a zúčastněných subjektů používají v rámci politik Evropské unie;
- (b) v souladu s pravidly pro uplatňování příslušných standardních stupnic jednotkových nákladů, které se pro obdobné typy projektů a zúčastněných subjektů používají v rámci grantových schémat financovaných v plném rozsahu přijímajícím státem, v němž má konečný příjemce nebo partner sídlo,

nebo donorským státem, pokud v něm má sídlo partner projektu z donorského státu.

2. Použití standardních stupnic jednotkových nákladů, jejich výše a způsob jejich stanovení musejí být určeny ve smlouvě o projektu. Použití standardních stupnic jednotkových nákladů, jejich výše a způsob jejich výpočtu v případě partnera projektu musejí být určeny v dohodě o partnerství mezi konečným příjemcem a partnerem projektu.
3. Ustanovení tohoto článku se použijí obdobně na všechny způsobilé výdaje, není-li v tomto nařízení výslovně stanoveno jinak.

Článek 8.5

Nepřímé výdaje v projektech (režijní náklady)

1. Za nepřímé výdaje se považují veškeré způsobilé výdaje, u nichž konečný příjemce a/nebo partner projektu nemůže určit, že jsou přímo přiřaditelné k projektu, ale lze je v jeho účetním systému identifikovat a odůvodnit jako výdaje vzniklé v přímé spojitosti se způsobilými přímými výdaji přiřazenými k projektu. Nesmějí zahrnovat žádné způsobilé přímé výdaje. Nepřímé výdaje na projekt představují spravedlivé rozdělení celkových režijních nákladů konečného příjemce nebo partnera projektu. Koneční příjemci a partneři projektu mohou své nepřímé výdaje určit podle jedné z následujících metod:
 - (a) na základě skutečných nepřímých výdajů v případě těch konečných příjemců a partnerů projektu, kteří mají analytický účetní systém umožňující určit nepřímé výdaje v souladu s výše uvedenými ustanoveními;
 - (b) paušální sazba ve výši až 25 % celkových přímých způsobilých výdajů, s vyloučením přímých způsobilých výdajů na subdodávky a výdajů na zdroje poskytnuté třetími osobami, jež nejsou využívány v objektech konečného příjemce nebo partnera projektu;
 - (c) paušální sazba ve výši až 15 % přímých způsobilých výdajů na zaměstnance, aniž by bylo od zprostředkovatele programu požadováno, aby provedl výpočet ke stanovení použité sazby, nebo
 - (d) paušální sazba uplatněná na přímé způsobilé výdaje na základě stávajících metod a odpovídajících sazeb, které se pro obdobné typy projektů a konečné příjemce používají v politikách Evropské unie;
 - (e) v případě konečných příjemců nebo partnerů projektu, kteří jsou mezinárodními organizacemi nebo subjekty či jejich agenturami, mohou být nepřímé výdaje v souladu se zvláštními ustanoveními Dohody o programu určeny podle

příslušných pravidel stanovených těmito organizacemi.

2. Použití metody uvedené v odst. 1 písm. b) je podmíněno výpočtem sazby na základě nestranného, spravedlivého a ověřitelného způsobu výpočtu nebo některé z metod, které jsou v rámci grantových schémat financovaných v plném rozsahu přijímající státem uplatňovány pro obdobné typy projektů a konečné příjemce.
3. Způsob výpočtu nepřímých výdajů a jejich maximální výše musejí být stanoveny ve smlouvě o projektu. Způsob výpočtu nepřímých výdajů partnera projektu musí být stanoven v dohodě o partnerství mezi konečným příjemcem a partnerem projektu.
4. V řádně odůvodněných případech může zprostředkovatel programu navrhnout omezení způsobilosti nepřímých výdajů. Tato omezení, pokud budou schválena ze strany VFM, musejí být výslovně uvedena v Dohodě o programu.

Článek 8.6

Pořízení nemovitostí a pozemků

1. Pořizovací cena nemovitostí a nezastavěných pozemků může být způsobilá za následujících podmínek, aniž je dotčeno uplatnění přísnějších národních předpisů:
 - (a) musí existovat přímá vazba mezi pořízením a cíli projektu;
 - (b) pořízení nemovitostí a/nebo pozemků nesmí představovat více než 10 % celkových způsobilých výdajů projektu, není-li v Dohodě o programu výslovně povolen a v rozhodnutí o udělení projektového grantu stanoven vyšší procentní podíl;
 - (c) před pořízením je třeba získat od nezávislého kvalifikovaného odhadce nebo řádně oprávněného úředního subjektu osvědčení potvrzující, že pořizovací cena nepřevyšuje tržní hodnotu a že není zatížena žádnými závazky z hlediska hypotéky a jiných závazků, zejména ve vztahu ke škodám souvisejícím se znečištěním. V případě pořízení nemovitostí musí uvedené osvědčení buď potvrdit, že předmětná budova je v souladu s národními předpisy, nebo upřesnit, které prvky v souladu s národními předpisy nejsou a musí být konečným příjemcem v rámci projektu napraveny;
 - (d) nemovitost a/nebo pozemek musejí být používány pro účel a po dobu uvedenou v rozhodnutí o udělení projektového grantu. Vlastnické právo musí být před dokončením projektu převedeno na konečného příjemce nebo na osoby, které byly konečným příjemcem v žádosti o projekt výslovně určeny jako

- příjemci nemovitosti a/nebo pozemku. Nemovitost a/nebo pozemek není možné po dobu pěti let od dokončení projektu nebo po delší dobu stanovenou ve smlouvě o projektu prodat, pronajmout ani zatížit hypotékou. VFM může od tohoto omezení upustit, pokud by vedlo k nepřiměřené zátěži konečného příjemce;
- (e) nemovitost a/nebo pozemek mohou být používány pouze v souladu s cíli projektu. Zejména budovy mohou být využívány jako objekt pro poskytování služeb veřejné správy pouze v případě, že je takové využití v souladu s cílem projektu, a
 - (f) pořízení nemovitosti a/nebo pozemku musí být před pořízením výslovně schváleno zprostředkovatelem programu, a to ve smlouvě o projektu nebo pozdějším rozhodnutím.

2. Nemovitostí se rozumí postavené nebo rozestavěné budovy a příslušná práva k pozemku, na němž jsou postaveny.

3. Omezení uvedená v odst. 1 písm. d) se vztahují rovněž na budovy, které jsou postaveny, rekonstruovány nebo renovovány prostřednictvím finančního příspěvku z Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

4. Omezení týkající se hypotéky uvedené v odst. 1 písm. d) se nevztahuje na hypotéku uzavřenou ve prospěch zprostředkovatele programu nebo Národního kontaktního místa, jestliže jejím jediným účelem je zajistit soulad s uvedeným odstavcem.

5. Výdaje na přípravu staveniště a výstavbu, jež mají pro implementaci projektu zásadní význam, mohou být způsobilé.

6. Výdaje za nemovitosti a/nebo pozemky, které již konečný příjemce přímo nebo nepřímo vlastní, nebo pořízení nemovitosti a/nebo pozemku, jež jsou přímo nebo nepřímo ve vlastnictví partnera projektu nebo orgánů veřejné správy, nejsou způsobilé. Nemovitosti a/nebo pozemky nesmějí být za žádných okolností pořízeny ke spekulativním účelům. Na nemovitost a/nebo pozemek nesměl být během uplynulých 10 let poskytnut žádný národní nebo externí grant, který by měl za následek dvojitý financování.

Článek 8.7

Nezpůsobilé výdaje

1. Tento článek se použije obdobně na všechny výdaje, není-li v tomto nařízení výslovně stanoveno jinak.
2. Za způsobilé se nepovažují následující výdaje:
 - (a) úroky z dluhu, poplatky na dluhovou službu a poplatky za pozdní úhradu;

- (b) poplatky za finanční transakce a jiné čistě finanční výdaje, s výjimkou výdajů souvisejících s účty, které požadují VFM, Národní kontaktní místo a použitelné právní předpisy, a výdajů na finanční služby uložené na základě smlouvy o projektu;
- (c) rezervy na ztráty nebo potenciální budoucí závazky;
- (d) kurzové ztráty;
- (e) vratná DPH;
- (f) výdaje hrazené z jiných zdrojů;
- (g) pokuty, sankce a výdaje na soudní řízení, ledaže je soudní řízení nedílnou a nezbytnou složkou pro dosažení výsledků projektu, a
- (h) nadměrné nebo lehkomyšlné výdaje.

Článek 8.8

Způsobilé výdaje v rámci fondu pro bilaterální vztahy

1. Za způsobilé pro fond uvedený v článku 4.6 se považují výdaje související s následujícími činnostmi:

- (a) činnosti, jejichž cílem je posilovat bilaterální vztahy mezi donorskými státy a přijímajícími státy;
- (b) hledání partnerů pro projekty partnerství s donorským státem před přípravou žádosti o projekt nebo během této přípravy, rozvoj takových partnerství a příprava žádosti o projekt v partnerství s donorským státem;
- (c) vytváření sítí, výměna, sdílení a přenos znalostí, technologií, zkušeností a osvědčených postupů mezi subjekty v přijímajících státech a subjekty v donorských státech a/nebo mezinárodními organizacemi;
- (d) činnosti, jejichž cílem je posílit spolupráci a výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi zprostředkovateli programu a obdobnými subjekty v přijímajících státech a v donorských státech, jakož i mezinárodními organizacemi, za předpokladu, že je do dané činnosti zapojen alespoň jeden subjekt v donorském státě.

2. S ohledem na zásadu proporcionality může být cestovné včetně diet vypočítáno paušální částkou na základě stanovených pravidel, jež byla schválena Národním kontaktním místem.

Článek 8.9

Stipendia a programy mobility

1. Granty fyzickým osobám z programů v rámci programové oblasti „Vzdělávání, stipendia, odborné

vzdělávání a příprava a podnikavost mladých lidí“ nebo ze stipendijní složky v rámci kteréhokoli programu mohou být vypočítány paušální částkou. Způsobilé jsou tyto položky:

- (a) měsíční stipendium;
- (b) příspěvek na studijní materiál;
- (c) cestovní výdaje, pojistné a poplatky za konference a
- (d) školné.

2. Zprostředkovatel programu, který odpovídá za program v rámci programové oblasti „Vzdělávání, stipendia, odborné vzdělávání a příprava a podnikavost mladých lidí“ nebo za stipendijní složky v rámci kteréhokoli programu upřesní veškeré jednotkové částky. Při určení těchto částek se přihlédne k přiměřeným výdajům v oblasti hostitelské instituce.

Článek 8.10

Způsobilost výdajů na řízení vynaložených zprostředkovatelem programu

1. Výdaje zprostředkovatele programu na řízení mohou být považovány za způsobilé až do výše stropu stanoveného v odstavci 2. Počátečním datem způsobilosti výdajů na řízení je datum, kdy Národní kontaktní místo určí zprostředkovatele programu v souladu s článku 5.2 odst. 3. Konečným datem způsobilosti je 31. prosinec 2024, není-li v Dohodě o programu stanoveno dřívější datum.

2. Maximální výše výdajů na řízení programu se vypočítá jako procentní podíl celkových způsobilých výdajů programu. Jedná se o součet těchto částek:

- (a) 10 % z prvních 10 milionů EUR;
- (b) 7 % z dalších 40 milionů EUR;
- (c) 5 % z dalších 50 milionů EUR;
- (d) 4 % ze zbývajících celkových způsobilých výdajů programu.

3. Ve výjimečných a řádně odůvodněných případech může VFM u programů s celkovými způsobilými výdaji do 5 milionů EUR schválit vyšší strop.

4. Za způsobilé výdaje na řízení, za předpokladu, že se jedná o přiměřené a nezbytné výdaje, se považují následující kategorie výdajů:

- (a) výdaje přímo související s přípravou programu, včetně vypracování koncepce programu, logického rámce a konzultací se zainteresovanými subjekty;

- (b) příprava implementace programu, včetně vypracování postupů pro hodnocení projektů a finanční toky;
 - (c) poskytování pomoci potenciálním žadatelům a konečným příjemcům při plnění požadavků, které zprostředkovatel programu stanovil pro žádosti o projekty a/nebo implementaci projektů;
 - (d) výběr projektů, včetně výdajů na odborníky a jednání, a námítky;
 - (e) ověření uskutečněných výdajů, schvalování plateb a převod plateb konečným příjemcům;
 - (f) monitorování projektů a průběžné posouzení (review);
 - (g) audity a ověření projektů na místě;
 - (h) propagační a informační aktivity, včetně výzev k předkládání návrhů projektů a informačních služeb během období pro podávání žádostí, jakož i informační akce určené k výměně zkušeností a vyhodnocení dopadů programu;
 - (i) výdaje související s reportovacími povinnostmi vůči VFM, Národnímu kontaktnímu místu, Certifikačnímu orgánu a/nebo Orgánu pro nesrovnalosti;
 - (j) poplatky spojené se založením a vedením bankovních účtů požadovaných podle tohoto nařízení nebo Dohody o programu, včetně výdajů na příchozí a odchozí platby;
 - (k) režijní náklady vypočtené v souladu s článkem 8.5 odst. 1 písm. a), b) nebo c), a v souladu s požadavky stanovenými v článku 8.12 odst. 6;
 - (l) výdaje související s činností Výboru pro spolupráci v případě programů v partnerství s donorským státem a výdaje související s činností Programového výboru je-li to požadováno v rámci programů spadajících do programové oblasti „Výzkum“;
 - (m) výdaje související s posilováním bilaterálních vztahů a
 - (n) činnosti, jejichž cílem je posílit spolupráci a výměnu zkušeností a osvědčených postupů mezi zprostředkovateli programu a podobnými subjekty v přijímajících státech a/nebo v donorských státech a/nebo mezinárodními organizacemi.
5. V rámci programové oblasti „Občanská společnost“ mohou zprostředkovatelé programu za účelem splnění povinností souvisejících s budováním kapacit tohoto odvětví navrhnout pro výdaje na řízení vyšší strop, který však nesmí strop stanovený v odstavci 2 v žádném případě překročit o více než 30 %. Tento strop, pokud

bude schválen ze strany VFM, musí být výslovně uveden v Dohodě o programu.

6. V případech, kdy je výběr zprostředkovatele programu v přijímajícím státě prováděn prostřednictvím výběrového řízení, může VFM v Dohodě o programu rozhodnout, že namísto skutečně vynaložených výdajů bude jako výdaje na řízení akceptována hodnota zakázky. Použijí se stropy stanovené v odstavcích 2 a 5.

7. Způsobilost výdajů podle tohoto článku je podmíněna schválením programu ze strany VFM.

8. V odůvodněných případech rozpočtových omezení a dle vlastního uvážení VFM mohou být přijímajícím státům vyplaceny mimořádné zálohy na výdaje spojené s přípravou programů.

Článek 8.11

Technická asistence pro přijímající stát

1. Výdaje, které přijímajícím státům vzniknou v souvislosti s implementací Finančního mechanismu EHP 2014-2021, nejsou způsobilé, s výjimkou případů, které jsou stanoveny v tomto článku a které spadají do kategorií uvedených v odstavci 2.

2. Za způsobilé výdaje na technickou asistenci mohou být za podmínek a omezení uvedených v odstavcích 3 až 10 a za předpokladu, že se jedná o přiměřené a nezbytné výdaje, považovány následující kategorie výdajů:

- (a) v případě dodatečných řídicích systémů zřízených specificky pro účely Finančního mechanismu EHP 2014-2021 výdaje související s přípravou, hodnocením, finančními toky a monitorováním asistence, programů a fondu pro bilaterální vztahy;
- (b) výdaje na přípravu výročních zasedání s donorskými státy a dalších jednání s donorskými státy souvisejících s prováděním asistence a výdaje na účast na těchto jednáních. Tyto výdaje mohou rovněž zahrnovat výdaje na odborníky a další účastníky, včetně účastníků ze třetích zemí, pokud předseda zasedání považuje jejich účast za zásadní pro efektivní implementaci pomoci;
- (c) výdaje na jednání a konference pořádané Národním kontaktním místem, Auditním orgánem, Orgánem pro nesrovnalosti nebo Certifikačním orgánem za účelem sdílení zkušeností souvisejících s implementací, monitorováním, evaluací, podáváním zpráv a auditem projektů financovaných z Finančního mechanismu EHP 2014-2021, včetně výdajů spojených s cestováním a ubytováním účastníků. Donorské státy budou přizvány k účasti na těchto jednáních či konferencích;

- (d) výdaje související s propagačními a informačními aktivitami;
- (e) výdaje související s audity podle článku 5.5 a podle článku 5.7 odst. 3;
- (f) výdaje související s ověřením programů a projektů na místě;
- (g) výdaje související s průběžnými posouzeními a evaluacemi;
- (h) výdaje související s technickou asistencí při implementaci Finančního mechanismu EHP 2009-2014, jež vznikly v průběhu 12 měsíců následujících po konečném datu způsobilosti pro technickou asistenci; a
- (i) výdaje související s přípravou implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

3. Výdaje na mzdy, včetně zákonných odvodů, v přijímajícím státě jsou způsobilé pouze v případech, kdy se jedná o:

- (a) zaměstnance státní správy nebo jiné veřejné činitele, kteří jsou výhradně a dodatečně přiděleni na dočasnou dobu k plnění úkolů uvedených v odstavci 2 na základě řádně zdokumentovaného rozhodnutí příslušného orgánu;
- (b) jiné pracovníky zaměstnané za účelem plnění úkolů uvedených v odstavci 2.

4. Příspěvky z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 na výdaje podle odstavce 2 nepřekročí 1,5 % celkového příspěvku pro příslušný přijímající stát, s výjimkou přijímajících států, jejichž příspěvek činí 2 % nebo méně z celkového finančního příspěvku z Finančního mechanismu EHP 2014-2021, u nichž může VFM schválit vyšší částku.

5. Výše příspěvku se stanoví v Dohodě o technické asistenci mezi VFM a Národním kontaktním místem. Vzor Dohody o technické asistenci je uveden v příloze 7.

6. Využívání technické asistence koordinuje Národní kontaktní místo, které VFM co nejdříve po podpisu Memoranda předloží rozpočet na celé implementační období, včetně podrobného rozpočtu na první kalendářní rok. Pokud Národní kontaktní místo čerpá podporu na technickou asistenci jak z Finančního mechanismu EHP, tak z Finančního mechanismu Norska, vypracuje jeden rozpočet zahrnující technickou asistenci z obou mechanismů.

7. Prvním datem způsobilosti pro podporu podle tohoto článku je datum posledního podpisu Memoranda s příslušným přijímajícím státem. Je-li čerpána podpora na technickou asistenci jak z Finančního mechanismu EHP, tak z Finančního mechanismu Norska, považuje se

za první datum způsobilosti jakéhokoli financování na technickou asistenci datum posledního podpisu toho Memoranda, které bylo podepsáno jako první.

8. Bez ohledu na odstavec 1 mohou být výdaje podle článku 8.11 odst. 2 písm. i) způsobilé ode dne, kdy přijímající stát oznámil VFM určení orgánu odpovědného za sjednání Memoranda. Způsobilost vzniklých výdajů je podmíněna podpisem Memoranda.

9. Konečným datem způsobilosti výdajů v rámci technické asistence je 31. srpen 2025.

10. Na technickou asistenci se použijí obdobně články 6.11 a 6.12 a kapitola 9. Závěrečná zpráva o programu týkající se technické asistence musí být předložena nejpozději do 15. listopadu 2025.

Článek 8.12 Prokazování výdajů

1. Výdaje, které zprostředkovatelům programu, konečným příjemcům a partnerům projektu vzniknou, musí být podloženy přijatými fakturami nebo alternativně účetními doklady rovnocenné důkazní hodnoty.

2. Jsou-li činnosti realizovány v rámci výběrového řízení, musejí být platby provedené zprostředkovateli programu, konečnými příjemci a partnery projektu podloženy přijatými fakturami na základě podepsaných smluv. Ve všech ostatních případech musejí být platby provedené zprostředkovateli programu, konečnými příjemci a partnery projektu opodstatněny výdaji, které dotyčné subjekty skutečně vynaložily při implementaci projektu.

3. V souladu s odpovědností zprostředkovatele programu za ověření vykázaných výdajů musí být ve smlouvě o projektu a případně v dohodě o partnerství stanoveny požadavky na předkládání dokladů prokazujících výdaje. Předkládané doklady prokazující výdaje mohou mít podobu přijatých faktur nebo účetních dokladů rovnocenné důkazní hodnoty. Alternativně se mohou koneční příjemci a partneři projektu dohodnout, že budou výdaje prokazovat prostřednictvím zpráv uvedených v odstavci 4. Zprostředkovatel programu může tuto alternativu omezit pouze na mezinárodní organizace či subjekty nebo jejich agentury a na partnery projektu, jejichž hlavní místo působení se nachází mimo přijímající stát.

4. V souladu s odstavcem 3 se jako dostatečný doklad prokazující uskutečněné výdaje akceptuje zpráva nezávislého auditora způsobilého k provádění povinných auditů účetních dokladů osvědčující, že vykázané výdaje byly vynaloženy v souladu s tímto nařízením, národními právními předpisy a příslušnými národními účetními

postupy. V souladu s odstavcem 3 se jako dostatečný doklad prokazující uskutečněné výdaje akceptuje rovněž zpráva vydaná příslušným a nezávislým veřejnoprávním činitelem, který byl příslušnými národními orgány uznán jako osoba způsobilá k výkonu rozpočtové a finanční kontroly na subjektu uskutečňujícím výdaje a který se nepodílel na sestavení finančních výkazů, osvědčující, že vykázané výdaje byly vynaloženy v souladu s tímto nařízením, národními právními předpisy a příslušnými národními účetními postupy.

5. Na žádost VFM nebo Rady auditorů ESVO poskytnete konečný příjemce nebo partner projektu přístup k podkladovým dokumentům, na jejichž základě byla zpráva uvedená v odstavci 4 vydána. Na žádost Auditního orgánu poskytnete konečný příjemce nebo partner projektu nacházející se v příslušném přijímajícím státě přístup k podkladovým dokumentům, na jejichž základě byla zpráva uvedená v odstavci 4 vydána.

6. Režijní náklady určené podle článku 8.5 odst. 1 písm. b), c) a d) nemusejí být podloženy doklady prokazujícími výdaje.

7. Má-li grant projektu formu paušální částky nebo standardních stupnic jednotkových nákladů, je prokázání výdajů omezeno na prokázání příslušných jednotek.

Článek 8.13 Období způsobilosti výdajů v projektech

1. Není-li v Dohodě o programu, dohodě o implementaci programu nebo smlouvě o projektu stanoveno pozdější datum, jsou uskutečněné výdaje způsobilé ode dne, kdy zprostředkovatel programu rozhodne o udělení projektového grantu. V tomtéž rozhodnutí zprostředkovatel programu určí konečné datum způsobilosti, které nesmí nastat později než jeden rok po plánovaném dokončení projektu nebo musí odpovídat datu uvedenému v odstavci 3 podle toho, co nastane dříve.

2. Počáteční a konečné datum způsobilosti každého projektu musí být uvedeno ve smlouvě o projektu týkající se daného projektu. Počáteční datum způsobilosti u předem definovaného projektu nesmí nastat dříve než datum, ke kterému Národní kontaktní místo vyrozumí VFM o pozitivním posouzení předem definovaného projektu ze strany zprostředkovatele programu podle článku 6.5 odst. 3.

3. Výdaje uskutečněné po 30. dubnu 2024 nejsou způsobilé.

4. Pokud není projekt ke konečnému datu způsobilosti dokončen, zprostředkovatel programu zajistí, aby byly včas k dispozici prostředky na dokončení projektu. Není-

li možné tyto prostředky zaručit, vrátí zprostředkovatel programu VFM jeho finanční příspěvek na projekt. Pokud byly jasně identifikovatelné a ucelené části projektů ke konečnému datu způsobilosti dokončeny, může se VFM svého práva na vrácení příspěvku v plném rozsahu nebo z části vzdát.

Článek 8.14 **Udržitelnost projektů**

1. Zprostředkovatel programu zajistí, aby projekty zahrnující investici do nemovitosti a/nebo pozemku (včetně renovací) byly v provozu po dobu nejméně pěti let poté, co zprostředkovatel programu schválil závěrečnou zprávu projektu, a aby daná nemovitost a/nebo pozemek byly používány pro účely projektu, jak jsou popsány ve smlouvě o projektu.

2. U ostatních projektů určí minimální dobu pokračování činnosti po dokončení projektu zprostředkovatel programu, přičemž tato doba musí být uvedena ve výzvě k předkládání návrhů projektů a musí být uvedena ve smlouvě o projektu. Určení této doby se řídí snahou podpořit udržitelnost projektu a zajistit, aby finanční podpora poskytnutá na projekty byla pro cílovou skupinu a konečné příjemce co nejvýhodnější.

3. Přijímající stát a zprostředkovatel programu zajistí, že si konečný příjemce příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 ponechá pouze v případě, že je daný projekt v souladu s odstavci 1 a 2.

Článek 8.15 **Zadávání zakázek**

1. Při implementaci programů a projektů musí být na všech úrovních dodržovány platné národní právní předpisy a právní předpisy Evropské unie týkající se zadávání veřejných zakázek.

2. Konečný příjemce, který obdrží 50 % nebo větší podíl způsobilých výdajů projektu formou projektového grantu z programu realizovaného v rámci Finančního mechanismu EHP 2014-2021, realizuje zadávání zakázek na daný projekt v souladu s národními právními předpisy upravujícími zadávání veřejných zakázek, jako by byl veřejným zadavatelem podle článku 1 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, jestliže hodnota zakázky dosahuje limitů Evropské unie stanovených pro zadávání veřejných zakázek nebo tyto hodnoty překračuje. Tento odstavec se použije obdobně i na partnery projektu.

3. V případech, kdy zakázky uzavřené v rámci implementace projektu nedosahují limitů Evropské unie

stanovených pro zadávání veřejných zakázek nebo spadají mimo oblast působnosti použitelných právních předpisů v oblasti zadávání veřejných zakázek, musí zadávání těchto zakázek (včetně postupů předcházejících udělení zakázky) a pravidla a podmínky těchto zakázek – v souladu se zásadou proporcionality – vyhovovat osvědčené ekonomické praxi, včetně odpovědnosti, umožňovat plnou a spravedlivou hospodářskou soutěž mezi potenciálními dodavateli, například pomocí srovnání skutečných cen, a zajistit optimální použití zdrojů z Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

4. Během zadávání a realizace zakázek musejí být dodržovány nejvyšší etické normy a musí se předcházet veškerým střetům zájmů. Zprostředkovatel programu zajistí uplatňování adekvátních a účinných prostředků k prevenci nezákonných postupů nebo korupčního jednání. Nesmí být přijata žádná nabídka, dar, platba nebo výhoda jakéhokoli druhu, jež by byly nebo mohly být, ať přímo nebo nepřímo, vykládány jako nezákonný postup nebo korupční jednání, např. jako podněcování k udělení nebo realizaci veřejné zakázky nebo odměna za jejich udělení či realizaci.

5. Zprostředkovatel programu zajistí, aby záznamy o udělení a realizaci zakázek byly uchovávány po dobu nejméně tří let od uzavření programu a na požádání předloženy VFM.

Článek 8.16 **Státní podpora**

Národní kontaktní místo zajistí, aby jakákoli veřejná podpora v rámci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 byla v souladu s procesními a hmotnými pravidly státní podpory použitelnými v době, kdy byla veřejná podpora poskytnuta. Národní kontaktní místo prostřednictvím dohody o implementaci programu zajistí, aby zprostředkovatel programu uchovával písemné záznamy o veškerých posouzeních týkajících se souladu s pravidly státní podpory, zejména pak rozhodnutí o udělení grantů a stanovení sazeb grantů, a aby tyto záznamy na požádání předložil VFM. Žádný úkon nebo opomenutí ze strany VFM nesmí být v žádném případě vykládáno jako implicitní závěr, že posouzení tohoto souladu bylo pozitivní.

Kapitola 9: **Finanční řízení**

Článek 9.1 **Společná pravidla pro platby**

1. Platby na programy se uskuteční, až budou splněny všechny relevantní podmínky pro platby stanovené

v Dohodě o programu a v tomto nařízení. VFM může v souladu s článkem 8.10 odst. 8 schválit mimořádné zálohy na výdaje související s přípravou programů.

2. Platby na programy mají podobu zálohových plateb, průběžných plateb a platby konečného zůstatku. Aniž je dotčen odstavec 3, uskutečňují se na určený účet přijímajícího státu. Pokud není v národních právních předpisech stanoveno jinak, přijímající stát zajistí, aby platby obdržené od VFM byly zprostředkovateli programu zpřístupněny do 15 pracovních dní od obdržení platby.

3. VFM a Národní kontaktní místo se mohou dohodnout, že VFM platby převede přímo na určený účet zprostředkovatele programu.

4. VFM může zadržet až 10 % přidělených prostředků na výdaje na řízení programu. Zadržovaná částka nebude vyplacena dříve, než VFM schválí závěrečnou zprávu o programu.

5. Platby ve prospěch programů se vypočítají s použitím míry spolufinancování stanovené v Dohodě o programu. Uplatní se zásada poměrného financování, což znamená, že platby programového grantu ze strany VFM budou do jednoho měsíce doplněny odpovídající platbou ze strany subjektu či subjektů odpovědných za poskytnutí spolufinancování.

6. V případě nesrovnalostí v platbách, které jsou způsobeny chybami při zaokrouhlování a kumulativně nepřekračují 50 EUR, se při výpočtu konečného zůstatku podle článku 9.4.1 zohlední příslušné částky.

7. Platby projektového grantu ve prospěch konečných příjemců mohou mít podobu zálohových plateb, průběžných plateb a platby konečného zůstatku. Výše záloh a mechanismus jejich zápočtu musí být stanoven v Dohodě o programu.

Článek 9.2 **Zálohové platby**

Zálohové platby představují část programového grantu, která je nezbytná k pokrytí podílu odůvodněných odhadovaných výdajů programu do okamžiku, než bude splatná první průběžná platba podle článku 9.3 odst. 1. Maximální výše zálohové platby musí být stanovena v Dohodě o programu. Zálohové platby se uskuteční, až budou splněny relevantní podmínky stanovené v Dohodě o programu a v tomto nařízení.

Článek 9.3 **Průběžné platby**

1. Reportovací období v každém kalendářním roce jsou stanovena takto:

- (a) 1. ledna – 30. června pro skutečně vynaložené výdaje a 1. listopadu – 30. dubna pro plánované výdaje;
- (b) 1. července – 31. prosince pro skutečně vynaložené výdaje a 1. května – 31. října pro plánované výdaje.

2. Průběžné platby se hradí na základě průběžné finanční zprávy předložené zprostředkovatelem programu ve formátu poskytnutém VFM, jež musí být certifikována Certifikačním orgánem podle článku 5.4 a schválena VFM.

3. Aniž je dotčen odstavec 10 a dle rozpočtových prostředků donorských států budou průběžné platby od VFM prováděny v následujících platebních termínech: 15. dubna a 15. října. Pokud by platební termín připadl na víkend nebo státní svátek ESVO, provede se platba v následující pracovní den ESVO.

4. VFM musí průběžné finanční zprávy obdržet podle následujícího harmonogramu:

- (a) nejpozději do 15. března pro platby, které mají být provedeny do 15. dubna;
- (b) nejpozději do 15. září pro platby, které mají být provedeny do 15. října.

5. Platba na základě průběžné finanční zprávy, která byla předložena až po stanoveném termínu, avšak před následujícím termínem podle odstavce 4, je splatná ve lhůtě, jako by zpráva byla obdržena k následujícímu termínu. Pokud nebude průběžná finanční zpráva předložena do dvanácti měsíců od skončení reportovacího období, v němž byly výdaje zprostředkovatelem programu vynaloženy, budou výdaje za dané období prohlášeny za nezpůsobilé a zrušeny.

6. Průběžné finanční zprávy obsahují:

- (a) výkaz skutečných výdajů vynaložených během reportovacího období, jež předcházelo platebnímu termínu a
- (b) výkaz plánovaných výdajů pro sledované období, jež následuje bezprostředně po termínu platby;
- (c) informace o pokroku při naplňování výstupů a výsledků, je-li to možné.

7. Skutečně vynaložené výdaje za poslední reportovací období jsou vykázány v závěrečné zprávě o programu.

8. Poté, co byla průběžná finanční zpráva předložena, VFM ověří, zda je ve správném formátu a zda byly

splněny podmínky pro platbu. Vede-li toto ověření k pozitivnímu závěru, budou průběžné platby převedeny nejpozději v platebním termínu podle odstavce 3.

9. Průběžné platby sestávají v zásadě z plánovaných výdajů pro příslušné reportovací období, po odečtení předpokládaného zůstatku na počátku daného období pro plánované výdaje. VFM může výši průběžné platby změnit, pokud plánované výdaje považuje za neodůvodněné. Změnu výše průběžné platby VFM Národnímu kontaktnímu místu, Certifikačnímu orgánu a zprostředkovateli programu neprodleně zdůvodní.

10. Pokud by ověření podle odstavce 8 vedlo k negativnímu závěru, budou VFM, Národní kontaktní místo a zprostředkovatel programu úzce spolupracovat na odstranění nedostatků. VFM může průběžné platby dočasně zadržet, dokud nebudou tyto nedostatky odstraněny. Jakmile VFM po obdržení veškerých nezbytných informací průběžnou finanční zprávu ověří s pozitivním výsledkem, uvolní splatnou platbu v nejbližší možný platební termín nebo v okamžiku, který považuje za nutný po daném ověření, pokud se VFM nerozhodne uplatnit opravné prostředky uvedené v kapitole 13.

Článek 9.4 Platba konečného zůstatku

1. Konečným zůstatkem se rozumí:
 - (a) celkové vykázané způsobilé výdaje programu, s přihlédnutím k případným předchozím refundacím a částkám uvedeným v článku 9.1 odst. 6,
 - (b) po odečtení těchto částek:
 - (i) celkové výše zálohových a průběžných plateb ve prospěch programu od VFM;
 - (ii) jakéhokoli spolufinancování z jiných zdrojů než Finančního mechanismu EHP 2014-2021;
 - (iii) celkových úroků získaných do data vypracování závěrečné zprávy o programu a
 - (iv) jakýchkoli prostředků, které koneční příjemci vrátili zprostředkovateli programu a které nebyly vyplaceny na jiné projekty ani vráceny VFM.
2. Podíl Finančního mechanismu EHP 2014-2021 na konečném zůstatku odpovídá konečnému zůstatku podle odstavce 1 vynásobenému sazbou programového grantu.
3. Konečný zůstatek se vypočítá a vykáže ve finanční příloze k závěrečné zprávě o programu v souladu s pokyny, které přijme VFM.

4. Případný konečný zůstatek splatný zprostředkovateli programu převede VFM nejpozději do jednoho měsíce po schválení závěrečné zprávy o programu.

5. Ve stejné lhůtě se VFM uhradí případný konečný zůstatek splatný v jeho prospěch. V uhrazené částce musejí být zahrnuty i případné úrokové příjmy získané na bankovním účtu zprostředkovatele programu mezi datem vypracování závěrečné zprávy o programu a datem úhrady.

Článek 9.5 Odhad předpokládaných žádostí o platbu

Nejpozději do 20. února, 20. dubna, 20. září a 20. listopadu každého roku zašle Certifikační orgán VFM ve formátu stanoveném VFM (příloha 8) odůvodněný odhad předpokládaných žádostí o platbu z přijímajícího státu.

Článek 9.6 Používání eura

1. Částky uvedené v programech, průběžných finančních zprávách, ročních zprávách o programu a závěrečných zprávách o programu jsou uváděny v eurech. Granty programů a platby od VFM ve prospěch subjektů v přijímajícím státě jsou uváděny a prováděny v eurech. Částky se zaokrouhlí na nejbližší euro.
2. Zprostředkovatelé programů v přijímajících státech, které ke dni podání žádosti o platbu dosud nepřijaly euro jako úřední měnu, převedou částky výdajů vynaložených v jejich národní měně na eura. Tyto částky se převádějí na eura s pomocí měsíčního účetního směnného kurzu Evropské komise platného pro měsíc, v jehož průběhu byl daný výdaj zaznamenán v účetnictví zprostředkovatele dotčeného programu.
3. Stane-li se euro úřední měnou přijímajícího státu, bude postup přepočtu uvedený v odstavci 2 nadále uplatňován na všechny výdaje, které zprostředkovatel programu do účetnictví zaznamenal před tímto datem.
4. Donorské státy ani VFM neodpovídají za ztráty vyplývající z výkyvů směnných kurzů.

Článek 9.7 Úroky

1. Za zdroj pro VFM se považují jakékoli případné úroky vzniklé na následujících bankovních účtech:
 - (a) účty vedené v přijímajícím státě, na nichž jsou uloženy prostředky od VFM do okamžiku převodu zprostředkovatelům programů, a

(b) účty zřízené zprostředkovatelem programu podle článku 5.6 odst. 1 písm. m) na prostředky určené k financování projektů v rámci programů.

2. Veškeré úrokové příjmy na účtech uvedených v odst. 1 písm. b) vykáže Certifikační orgán VFM každý rok v rámci průběžné finanční zprávy podle článku 9.3 odst. 1 písm. b). V případě technické asistence vykáže Certifikační orgán VFM každý rok v rámci průběžné finanční zprávy podle článku 9.3 odst. 1 písm. b) také veškeré úrokové příjmy na účtech uvedených v odst. 1 písm. a). Certifikační orgán ověří správnost vykázaných úroků. Úrokové příjmy se zohlední pro účely výpočtu konečného zůstatku podle článku 9.4 odst. 1.

3. Přijímající státy, které dosud nepřijaly euro jako úřední měnu a používají účty vedené v národní měně, převedou úrokové příjmy s pomocí průměrů měsíčních účetních směnných kurzů Evropské komise.

Článek 9.8

Transparentnost a dostupnost dokumentů

1. Přijímající stát zajistí pro finanční příspěvky z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 auditní stopu, která umožňuje:

(a) odsouhlasení výdajů osvědčených Certifikačním orgánem v průběžných finančních zprávách a závěrečné zprávě o programu s originály podkladových dokumentů vedených na jednotlivých správních úrovních a/nebo zprostředkovatelem programu, konečným příjemcem a jeho partnery, a

(b) ověření přidělených prostředků a převodu dostupných příspěvků v rámci Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a národních finančních příspěvků.

2. Přijímající stát zajistí, aby byly veškeré podkladové dokumenty týkající se výdajů a auditů dotčeného programu uchovávány buď ve formě originálů, nebo na obecně akceptovaných datových nosičích v podobě, u níž byl osvědčen soulad s originály.

3. Dané dokumenty musí být pro potřeby VFM a Rady auditorů ESVO uchovávány po dobu nejméně tří let od schválení závěrečné zprávy o programu ze strany VFM.

Kapitola 10:

Evaluace

Článek 10.1

Odpovědnosti přijímajících států

1. Přijímající stát provede evaluaci všech programů. Svůj plán evaluací představit v první strategické zprávě.

2. Přijímající státy zajistí, že budou k dispozici nezbytné zdroje pro provádění evaluací a že budou zavedeny postupy pro vytvoření a shromažďování nezbytných údajů.

3. Evaluace budou provádět odborníci nebo subjekty nezávislé na Národním kontaktním místě, Certifikačním orgánem a zprostředkovateli programu, a to v souladu s pokyny přijatými VFM.

4. Zpráva o evaluaci se vypracuje v souladu s pokyny vydanými VFM. Závěrečná zpráva a shrnutí pro širokou veřejnost bude zveřejněno.

Článek 10.2

Úloha VFM

1. VFM může provádět evaluaci související s obecnými cíli Finančního mechanismu EHP 2014-2021 a cíli programových oblastí nebo evaluaci celkového přínosu Finančního mechanismu EHP 2014-2021 pro konkrétní přijímající stát.

2. VFM může po konzultaci s dotčným přijímajícím státem provádět evaluaci probíhajících nebo dokončených programů s cílem posoudit skutečné a/nebo očekávané účinky na úrovni výsledků, a to v souladu s pokyny přijatými VFM.

3. Evaluační zpráva se vypracuje v souladu s pokyny vydanými VFM. Závěrečná zpráva a shrnutí pro širokou veřejnost se zveřejní.

Kapitola 11:

Externí monitorování a audit

Článek 11.1

Externí monitorování

Aniž je dotčeno monitorování, které provádí Národní kontaktní místo nebo zprostředkovatel programu, VFM může vybrat programy pro externí monitorování. VFM informuje Národní kontaktní místo a zprostředkovatele programu o každém plánovaném monitorování dva týdny předem.

Článek 11.2

Rada auditorů ESVO

1. Rada auditorů ESVO může provádět audit všech programů a projektů financovaných z Finančního mechanismu EHP 2014-2021, jakož i audit řízení Finančního mechanismu EHP 2014-2021 v přijímajícím státě. Zástupci přijímajícího státu na požádání auditory doprovodí a poskytnou jim veškerou nezbytnou součinnost.

2. S výjimkou naléhavých případů vyrozumí Rada auditorů ESVO VFM a dotyčné Národní kontaktní místo dva týdny před provedením auditu.

Článek 11.3

Audity a ověření na místě z podnětu VFM

1. Aniž jsou dotčeny audity prováděné Auditním orgánem, může VFM zorganizovat audity a ověření programů a projektů na místě a ověřovat účinné fungování řídicích a kontrolních systémů v přijímajícím státě. Zástupci Národního kontaktního místa na požádání oprávněné zástupce VFM doprovodí a poskytnou jim veškerou nezbytnou součinnost.

2. S výjimkou naléhavých případů vyrozumí VFM Národní kontaktní místo a dotyčné zprostředkovatele programu dva týdny před provedením auditu nebo ověření na místě.

3. Před finalizací auditní zprávy bude Národnímu kontaktnímu místu a zprostředkovateli programu poskytnuta příležitost se k této zprávě vyjádřit.

Článek 11.4

Přístup

Osobám vykonávajícím audity nebo ověření na místě podle této kapitoly musí být na požádání umožněn neprodlený, plný a nerušený přístup ke všem informacím, dokumentům, osobám, místům a objektům, ať veřejným či soukromým, jež jsou pro audit nebo ověření relevantní. Tento přístup podléhá platným omezením podle národních právních předpisů přijímajícího státu. Auditóři požívají stejných práv, jaká poskytuje samotný přijímající stát rovnocenným orgánům.

Kapitola 12: Nesrovnalosti

Článek 12.1

Odpovědnosti související s nesrovnalostmi

1. Přijímající stát a zprostředkovatel programu vyvinou maximální úsilí za účelem prevence, odhalování a zrušení účinků veškerých případů nesrovnalostí. Obdobně platí, že veškeré případy podezření na nesrovnalosti a skutečných nesrovnalostí musí být neprodleně a účinně prošetřeny a musí být přijata náležitá nápravná opatření, případně včetně provedení finančních oprav.

2. Neoprávněně vyplacené částky musí být získány zpět a uhrazeny v souladu s Dohodami o programu a s tímto nařízením.

Článek 12.2 **Definice nesrovnalostí**

Nesrovnalostí se rozumí porušení:

- (a) právního rámce Finančního mechanismu EHP 2014-2021 uvedeného v článku 1.5;
- (b) jakýchkoli ustanovení právních předpisů Evropské unie nebo
- (c) jakýchkoli ustanovení národních právních předpisů přijímajícího státu,

jež ovlivňuje nebo poškozuje kteroukoli fázi implementace Finančního mechanismu EHP 2014-2021 v přijímajícím státě, zejména (mimo jiné) implementaci a/nebo rozpočet kteréhokoli programu, projektu nebo jiných aktivit financovaných z Finančního mechanismu EHP 2014-2021.

Článek 12.3

Subjekty odpovědné za hlášení

1. Orgán pro nesrovnalosti bude určen a dohodnut v Memorandu.

2. Nesrovnalosti, jakož i veškerá opatření přijatá příslušnými národními orgány za účelem prevence, odhalování, prošetření nebo nápravy nesrovnalostí musí Orgán pro nesrovnalosti hlásit VFM v souladu s tímto nařízením a ve formátu stanoveném VFM (příloha 9).

3. Zprostředkovatel programu hlásí veškeré nesrovnalosti, jejich prošetření a případná přijatá nápravná opatření Orgánu pro nesrovnalosti. Zprostředkovatel programu s Orgánem pro nesrovnalosti úzce spolupracuje s cílem zajistit rychlé, přesné a úplné hlášení nesrovnalostí VFM.

Článek 12.4

Registr nesrovnalostí

Orgán pro nesrovnalosti vede registr veškerých nesrovnalostí a informace o nesrovnalostech poskytne na žádost VFM do jednoho měsíce.

Článek 12.5

Hlášení nesrovnalostí

1. Orgán pro nesrovnalosti neprodleně hlásí VFM veškeré případy podezření na nesrovnalosti a skutečných nesrovnalostí, jestliže se jedná o kteroukoli z následujících situací:

- (a) případy týkající se údajného jednání či opomenutí, jež podle národních právních předpisů přijímajícího

státu představuje trestný čin, například korupce, podvod, úplatkářství nebo zpronevěra;

- (b) případy ukazující na existenci závažného špatného řízení, jež má dopad na použití finančního příspěvku z Finančního mechanismu EHP 2014-2021, nebo
- (c) případy představující bezprostřední hrozbu pro úspěšné dokončení projektu, a to z důvodu částek v poměru k celkovým výdajům projektu, jejich závažnosti nebo z jakéhokoli jiného důvodu.

2. V případě jiných nesrovnalostí než těch, jež jsou uvedeny v odstavcích 1 a 3, zasílá Orgán pro nesrovnalosti VFM do dvou měsíců od skončení každého čtvrtletí hlášení popisující všechny případy podezření na nesrovnalosti a skutečných nesrovnalostí, jež byly během daného čtvrtletí zjištěny. Pokud během daného čtvrtletí nedošlo k žádným nesrovnalostem, které podléhají hlášení, vyrozumí Orgán pro nesrovnalosti o této skutečnosti VFM.

3. Nevyžádá-li si to VFM, není třeba oznamovat tyto případy nesrovnalostí:

- (a) případy, kdy nesrovnalost spočívá výhradně v nezajištění implementace projektu, ať v plném rozsahu nebo z části, z důvodu úpadku konečného příjemce;
- (b) případy, které zprostředkovatel programu, Národní kontaktní místo nebo Certifikační orgán zjistí a napraví během ověření vykázaných výdajů;
- (c) případy, které se z hlediska příspěvku z Finančního mechanismu EHP a Norska týkají částky nižší než 2 000 EUR. V případě nesrovnalostí týkající se nedodržení pravidel zadávání veřejných zakázek se tato částka vztahuje na celkovou hodnotu zakázky, jíž se nesrovnalost týká.

4. Odstavec 3 se použije obdobně na činnosti financované z fondu pro bilaterální vztahy.

5. Odstavec 3 se nevztahuje na nesrovnalosti, které je podle odstavce 1 třeba oznámit neprodleně, ani na nesrovnalosti předcházející úpadku.

Článek 12.6

Hlášení pokroku v dříve nahlášených nesrovnalostech

1. Společně s každým hlášením o nových nesrovnalostech podle článku 12.5 odst. 2 podá Orgán pro nesrovnalosti VFM hlášení o pokroku, jehož bylo dosaženo při prošetření a nápravě dříve nahlášených nesrovnalostí.

2. Pokud k žádnému pokroku, který by měl být nahlášen podle tohoto článku, nedošlo, informuje Orgán

pro nesrovnalosti o této skutečnosti VFM ve lhůtě stanovené v článku 12.5 odst. 2.

Článek 12.7

Mechanismus podávání stížností

1. Přijímající stát zavede mechanismus pro podávání stížností, který musí zajišťovat účinné zpracování a vyřízení stížností týkajících se podezření na nedodržení zásad řádné správy věcí veřejných v souvislosti s implementací Finančního mechanismu EHP 2014-2021 v příslušném přijímajícím státě. Na žádost VFM přijímající stát prověří stížnosti, které obdržel VFM. Přijímající stát na požádání informuje VFM o výsledcích těchto prověření.

2. Informace o způsobu podávání stížností musí být uvedeny na viditelném místě na internetových stránkách Národního kontaktního místa podle článku 3.2 odst. 2 písm. c).

3. Přijímající stát neprodleně oznámí VFM veškeré stížnosti týkající se podezření na nesrovnalosti uvedené v článku 12.5 odst. 1. Stížnosti týkající se podezření na jiné nesrovnalosti se VFM oznamují ve zprávách podle článku 12.5 odst. 2 a článku 12.6. V příslušných případech je VFM konzultován ohledně vhodné reakce.

Kapitola 13:

Pozastavení plateb, finanční opravy a refundace

Článek 13.1

Pozastavení plateb

1. VFM může rozhodnout o pozastavení plateb, pokud nastala jedna nebo více z následujících situací:

- (a) nebyly splněny podmínky pro platby podle kapitoly 9;
- (b) věrohodné informace naznačují, že pokrok v programu neodpovídá Dohodě o programu;
- (c) zprávy podle článku 6.11 a kapitoly 12 nebo jakékoli jiné požadované informace nebyly poskytnuty nebo obsahují neúplné informace;
- (d) je omezován přístup požadovaný podle kapitoly 11 a Dohody o programu;
- (e) finanční řízení programu není v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami;
- (f) VFM se dozví o případech podezření na nesrovnalosti a skutečných nesrovnalostí, nebo tyto případy nebyly náležitě oznámeny, prošetřeny či napraveny;

- (g) má se za to, že implementace programu je v rozporu s národními právními předpisy nebo právními předpisy Evropské unie;
- (h) došlo k zásadní změně okolností a uvedené okolnosti představují podstatný základ pro finanční příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 pro program;
- (i) VFM zjistí zkreslení skutečností v jakýchkoli informacích poskytnutých Národním kontaktním místem, Certifikačním orgánem nebo zprostředkovatelem programu či jejich jménem, jež má přímo nebo nepřímo vliv na plnění Dohody o programu;
- (j) bylo zahájeno řízení podle článku 13.4 nebo
- (k) Národní kontaktní místo, Certifikační orgán nebo zprostředkovatel programu neplní kteroukoli jinou povinnost stanovenou v Dohodě o programu nebo v tomto nařízení.

2. VFM může rozhodnout o pozastavení plateb na program, jestliže se kterákoli z podmínek uvedených v odst. 1 písm. b), d), e), f) nebo g) použije obdobně na jakýkoli projekt v rámci daného programu a zprostředkovatel programu nepřijal vhodná a nezbytná opatření k prošetření a případné nápravě těchto nedostatků nebo k prevenci ztráty finančních prostředků. Pozastavení plateb z důvodu nedostatků v projektech musí být přiměřené rozsahu a míře daného porušení.

3. S výjimkou naléhavých případů bude před tím, než VFM rozhodne o pozastavení plateb, Národním kontaktnímu místu a zprostředkovateli programu poskytnuta příležitost se vyjádřit. Rozhodnutí o pozastavení plateb musí být odůvodněné a má okamžitou účinnost. Národní kontaktní místo a zprostředkovatel programu musí být vyrozuměni nejpozději do sedmi pracovních dnů ode dne přijetí rozhodnutí.

4. Národní kontaktní místo a/nebo zprostředkovatel programu mohou kdykoli předložit dokumenty či jiné relevantní doklady a požádat VFM, aby své rozhodnutí o pozastavení plateb přezkoumalo.

5. Dojde-li VFM k závěru, že podmínky pro pozastavení plateb již pominuly, rozhodne o obnovení plateb.

Článek 13.2 **Finanční opravy**

1. VFM může na základě kritérií uvedených v článku 13.3 provést finanční opravy spočívající ve zrušení celé částky nebo části finančního příspěvku

z Finančního mechanismu EHP 2014-2021 na program nebo pro přijímající stát.

2. Je-li v souladu s odstavcem 1 nebo s článkem 12.1 provedena finanční oprava týkající se určitého projektu, nemůže být finanční příspěvek znovu použit na daný projekt. Zrušený finanční příspěvek může být v rámci programu znovu použit na jiné projekty než ty, které byly předmětem opravy.

3. Finanční příspěvky zrušené v souladu s odstavcem 1 nebo s článkem 12.1, které se týkají fondu na bilaterální vztahy, technické asistence nebo výdajů na řízení programu, mohou být znovu použity v rámci stejné rozpočtové položky na jiné výdaje než ty, které byly předmětem opravy.

4. Je-li provedena finanční oprava z důvodu systémové nesrovnalosti nebo nesrovnalosti související s řídicími a kontrolními systémy v rámci programu, nemůže být finanční příspěvek znovu použit na tentýž program.

5. Finanční příspěvky, které podle odstavce 4 nemohou být použity na tentýž program, se rozdělí v souladu s článkem 6.9 odst. 6.

6. Zrušené finanční příspěvky, které nebyly v příslušné lhůtě znovu přiděleny podle odstavce 5, musí být vráceny VFM. Na opožděné refundace se vztahuje článek 13.5 odst. 5.

Článek 13.3

Kritéria pro finanční opravy

1. VFM může provést finanční opravy podle článku 13.2, pokud nastala jedna nebo více z následujících situací:

- (a) řídicí a kontrolní systémy zřízené přijímajícím státem pro účely Finančního mechanismu EHP 2014-2021 vykazují závažné nedostatky, jež ohrožují finanční příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021;
- (b) došlo k závažnému porušení Dohody o programu;
- (c) řídicí a kontrolní systém programu vykazuje závažné nedostatky, jež ohrožují finanční příspěvek z Finančního mechanismu EHP 2014-2021;
- (d) výdaje vykázané v certifikované průběžné finanční zprávě nebo v závěrečné zprávě o programu nejsou správné a nebyly Národním kontaktním místem nebo zprostředkovatelem programu před zasláním oznámení podle článku 13.4 odst. 1 opraveny, nebo
- (e) Národní kontaktní místo a/nebo zprostředkovatel programu nesplnili před zasláním oznámení podle

článku 13.4 odst. 1 své povinnosti prošetřit a/nebo náležitě napravit nesrovnalosti podle článku 12.1.

2. Při provádění finančních oprav vychází VFM z individuálních případů zjištěných nesrovnalostí, s přihlédnutím k systémové povaze nesrovnalosti, aby rozhodlo, zda by měla být uplatněna paušální nebo extrapolovaná oprava nebo zda by opravená částka měla být založena na skutečné částce potvrzené nesrovnalosti.

3. Při rozhodování o výši opravy VFM přihlédne k povaze a závažnosti nesrovnalosti a k rozsahu a finančním důsledkům zjištěných nedostatků.

Článek 13.4

Postup

1. Před přijetím rozhodnutí podle článku 13.2 odst. 1 oznámí VFM Národnímu kontaktnímu místu svůj záměr přijmout takové rozhodnutí. V oznámení uvede důvody rozhodnutí a příslušné částky. Národní kontaktní místo může do dvou měsíců od zaslání oznámení předložit připomínky, jež jsou pro zamýšlené rozhodnutí relevantní.

2. Pokud VFM navrhuje finanční opravu na základě extrapolace nebo paušální sazbou, bude Národnímu kontaktnímu místu poskytnuta příležitost prokázat – prostřednictvím kontroly příslušné dokumentace –, že skutečný rozsah nesrovnalosti byl menší, než vyplynulo z posouzení VFM. Na základě dohody s VFM může Národní kontaktní místo rozsah této kontroly omezit na vhodnou část nebo vzorek příslušné dokumentace. S výjimkou řádně odůvodněných případů nesmí povolená lhůta pro tuto kontrolu překročit další dva měsíce po uplynutí dvouměsíční lhůty uvedené v odstavci 1.

3. VFM přihlédne k veškerým důkazům, které Národní kontaktní místo ve lhůtách uvedených v odstavcích 1 a 2 předložilo. Národní kontaktní místo a VFM mohou kdykoli před rozhodnutím o finančních opravách zahájit dialog s cílem zajistit, aby dané rozhodnutí vycházelo z přesných a správných skutečností.

4. Národní kontaktní místo musí být o rozhodnutí podle článku 13.2 odst. 1 vyrozuměno nejpozději do sedmi pracovních dní ode dne jeho přijetí. V oznámení se uvedou důvody rozhodnutí.

Článek 13.5

Refundace

1. Přijímající stát vrátí VFM požadovanou částku do tří měsíců ode dne přijetí rozhodnutí podle článku 13.2.

2. Úhrada přijímajícím státem ve prospěch VFM není podmíněna odpovídající úhradou ze strany zprostředkovatele programu nebo konečného příjemce.

3. VFM může upustit od uplatnění nároku vůči přijímajícímu státu na refundaci prostředků, k jejichž ztrátě došlo v důsledku nesrovnalostí v projektu, pokud Národní kontaktní místo prokáže, že daná ztráta a okolnosti s ní související nebyly způsobeny nedbalým plněním nebo neplněním povinností subjektů podle článku 5.2 odst. 1 a povinností zprostředkovatele programu, a pokud Národní kontaktní místo a zprostředkovatel programu přijali veškerá přiměřená opatření za účelem zpětného získání daných prostředků.

4. Je-li zprostředkovatelem programu soukromoprávní subjekt a Národní kontaktní místo prokáže, že přijalo a přijímá vhodná opatření, aby prostředky od tohoto zprostředkovatele programu získalo zpět, může VFM rozhodnout, že přijímajícímu státu na vrácení požadovaných prostředků poskytne lhůtu v délce až jednoho roku. V takovém případě může VFM rovněž rozhodnout, že poskytne příspěvek ve výši až 50 % přiměřených soudních výdajů souvisejících se zpětným získáním prostředků od zprostředkovatele programu. Pro účely tohoto odstavce se má za to, že zprostředkovatel programu je soukromoprávním subjektem, pokud veřejnoprávní subjekty, jako například veřejné orgány, veřejné agentury nebo podniky v plném vlastnictví těchto orgánů nebo agentur, mají na zasedáních správní rady zprostředkovatele programu méně než většinu hlasů.

5. Při jakémkoli prodlení s refundací vzniká nárok na úrok z prodlení ode dne splatnosti až do dne uskutečnění platby. Sazba tohoto úroku z prodlení je o jeden a půl procentního bodu vyšší než sazba používaná Evropskou centrální bankou při jejích hlavních refinančních operacích v první pracovní den měsíce, do kterého spadá den splatnosti.

Článek 13.6

Všeobecné pozastavení plateb přijímajícímu státu

1. VFM může po konzultaci s Národním kontaktním místem za účelem dosažení řešení pozastavit všechny platby přijímajícímu státu, pokud:

(a) z informací nebo dokumentů získaných VFM nebo poskytnutých VFM vyplývá, že existují systémové nebo značně rozšířené nedostatky týkající se řízení finančního příspěvku z Finančního mechanismu EHP 2014-2021, nebo

(b) přijímající stát nevyhověl žádosti o zpětné proplacení finančních prostředků týkající se jakéhokoli druhu pomoci v tomto státě, která byla financována z Finančního nástroje EHP 1999-2003, Finančního mechanismu EHP nebo Norska 2004-2009, Finančního mechanismu EHP nebo Norska

2009-2014 nebo Finančního mechanismu EHP nebo Norska 2014-2021.

2. Postupy podle článku 13.4 odst. 1, 3 a 4 se použijí obdobně na pozastavení plateb podle tohoto článku.

soudu nebo vhodného orgánu na území přijímajícího státu nebo v jiné zemi, v níž má přijímající stát majetek.

5. Přijímající stát svěří svému Národnímu kontaktnímu místu pravomoc přijímat jeho jménem soudní obsílky.

Kapitola 14: Závěrečná ustanovení

Článek 14.1 Jazyk

1. Veškerá komunikace mezi VFM a přijímajícím státem probíhá v anglickém jazyce.

2. K originálům dokumentů (v jiném než anglickém jazyce) zaslaných VFM musí být přiložen jejich překlad do angličtiny. Přijímající stát nese plnou odpovědnost za přesnost překladu.

Článek 14.2 Odpovědnost

1. Odpovědnost donorských států, pokud jde o Finanční mechanismus EHP 2014-2021, je omezena na poskytování finančních příspěvků v souladu s příslušnými Dohodami o programu.

2. Donorské státy, VFM ani Evropské sdružení volného obchodu včetně KFM nepřebírají ani v budoucnu nepřevzou žádnou odpovědnost vůči přijímajícímu státu, zprostředkovatelům programu, konečným příjemcům, jiným příjemcům grantů nebo třetím osobám.

Článek 14.3 Rozhodné právo a soudní příslušnost

1. Spolupráce mezi Finančním mechanismem EHP 2014-2021 a přijímajícími státy, jakož i výklad Dohody o programu a tohoto nařízení se řídí právním řádem Norského království.

2. VFM a Národní kontaktní místo se vzdávají svého práva předložit případný spor týkající se Dohody o programu kterémukoli národnímu nebo mezinárodnímu soudu a dohodly se, že tyto spory vyřeší smírnou cestou.

3. Pokud kontaktní místo nevyhoví žádosti o zpětné proplacení finančních prostředků ve prospěch VFM nebo v souvislosti s žádostí o zpětné proplacení prostředků vznikne spor, který se nepodaří vyřešit v souladu s odstavcem 2, mohou smluvní strany daný spor předložit okresnímu soudu v Oslu (Oslo Tingrett).

4. VFM může uplatnit výkon rozsudku nebo soudního příkazu získaného v souladu s odstavcem 3 u kteréhokoli

Článek 14.4 Změny

1. Toto nařízení může být změněno na základě rozhodnutí VFM, s výhradou následného potvrzení Stálým výborem států ESVO.

2. Přílohy tohoto nařízení mohou být změněny na základě rozhodnutí VFM.

3. V případě potřeby může VFM po konzultaci s přijímajícími státy přijmout doplňující pokyny.

4. Jakákoli podstatná změna dokumentů uvedených v odstavcích 1 až 3 podléhá předchozí konzultaci s přijímajícími státy. O veškerých změnách provedených v těchto dokumentech VFM co nejdříve vyrozumí Národní kontaktní místa.

Článek 14.5 Výjimky

1. VFM může ve specifických případech a v reakci na mimořádné okolnosti upustit od uplatnění konkrétních ustanovení tohoto nařízení, jeho příloh nebo jiných pokynů přijatých VFM, je-li to nezbytné pro dosažení výsledků Finančního mechanismu a/nebo konkrétního programu. Ve vztahu k lhůtě uvedené v článku 8.13 odst. 3 nebude poskytnuta žádná výjimka.

2. Před přijetím rozhodnutí o uplatnění výjimky VFM posoudí, zda by nebylo vhodnější dotčené ustanovení změnit.

Článek 14.6 Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po jeho přijetí Stálým výborem států ESVO.